

Úvod do legislativy

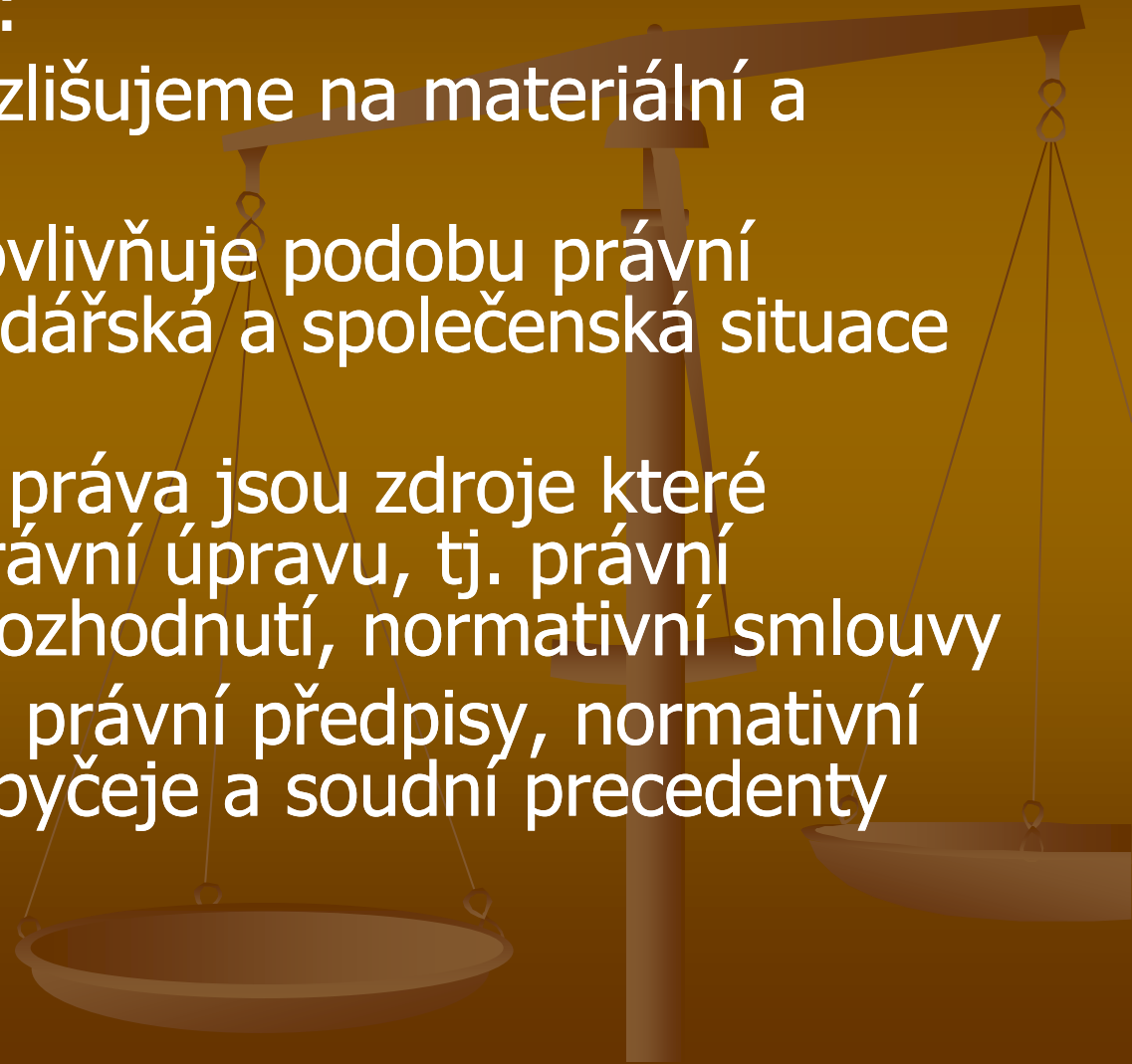

osnova

- struktura práva, prameny práva, základní pojmy, relevantní právní zdroje
- občanské právo-systém, základní principy, odpovědnost, závazky, dědění, úvod do občanského soudního řízení
- pracovní právo- vznik, změna a zánik pracovněprávního vztahu, povinnosti z něj vyplývající
- provozování živnosti

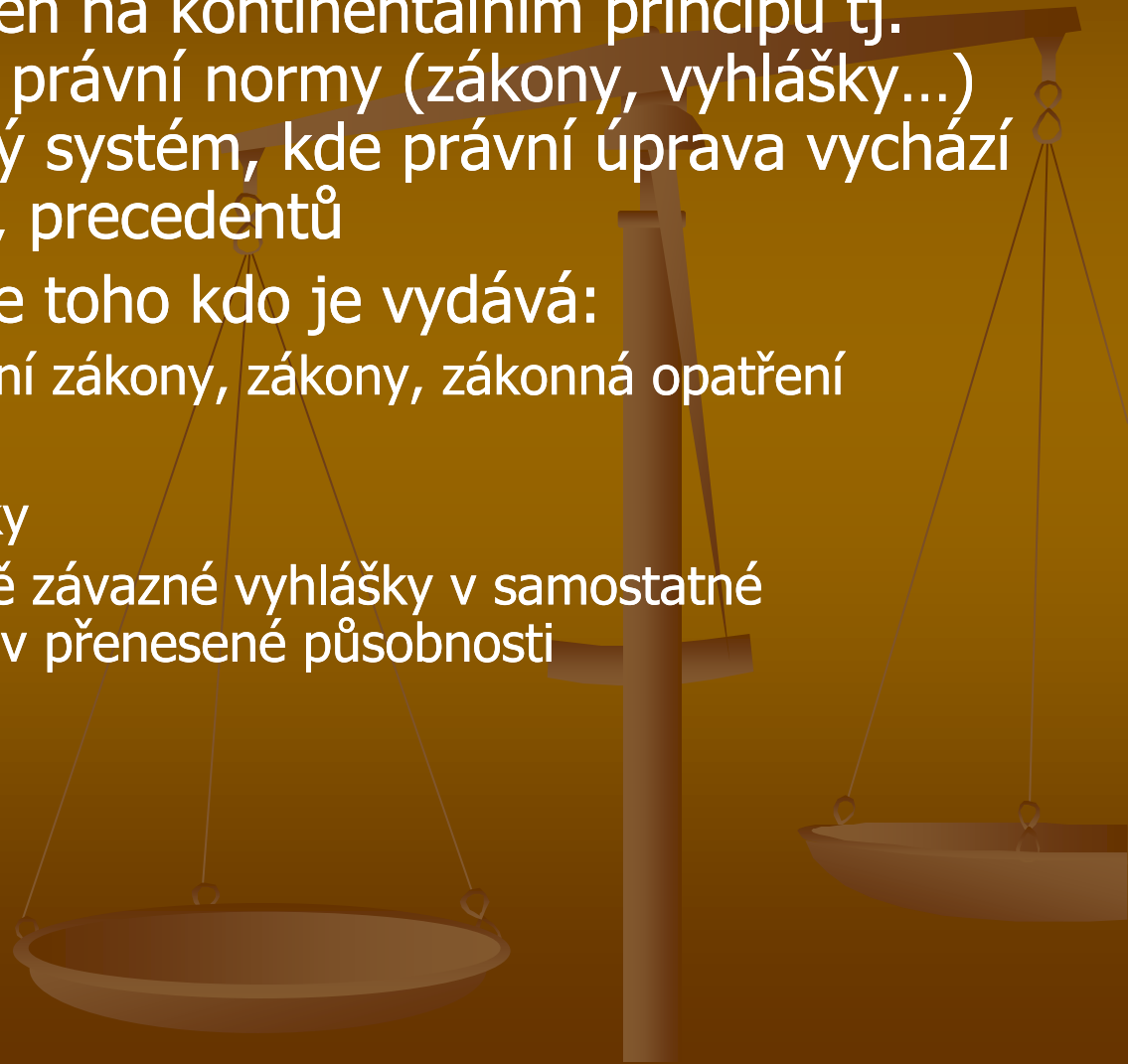
Právní systém České Republiky

- **Prameny práva :**
- prameny práva rozlišujeme na materiální a formální
- materiální: to co ovlivňuje podobu právní předpisů, tj hospodářská a společenská situace atd.
- formální prameny práva jsou zdroje které obsahují vlastní právní úpravu, tj. právní předpisy, soudní rozhodnutí, normativní smlouvy
- 4 formy pramenů: právní předpisy, normativní smlouvy, právní obyčeje a soudní precedenty

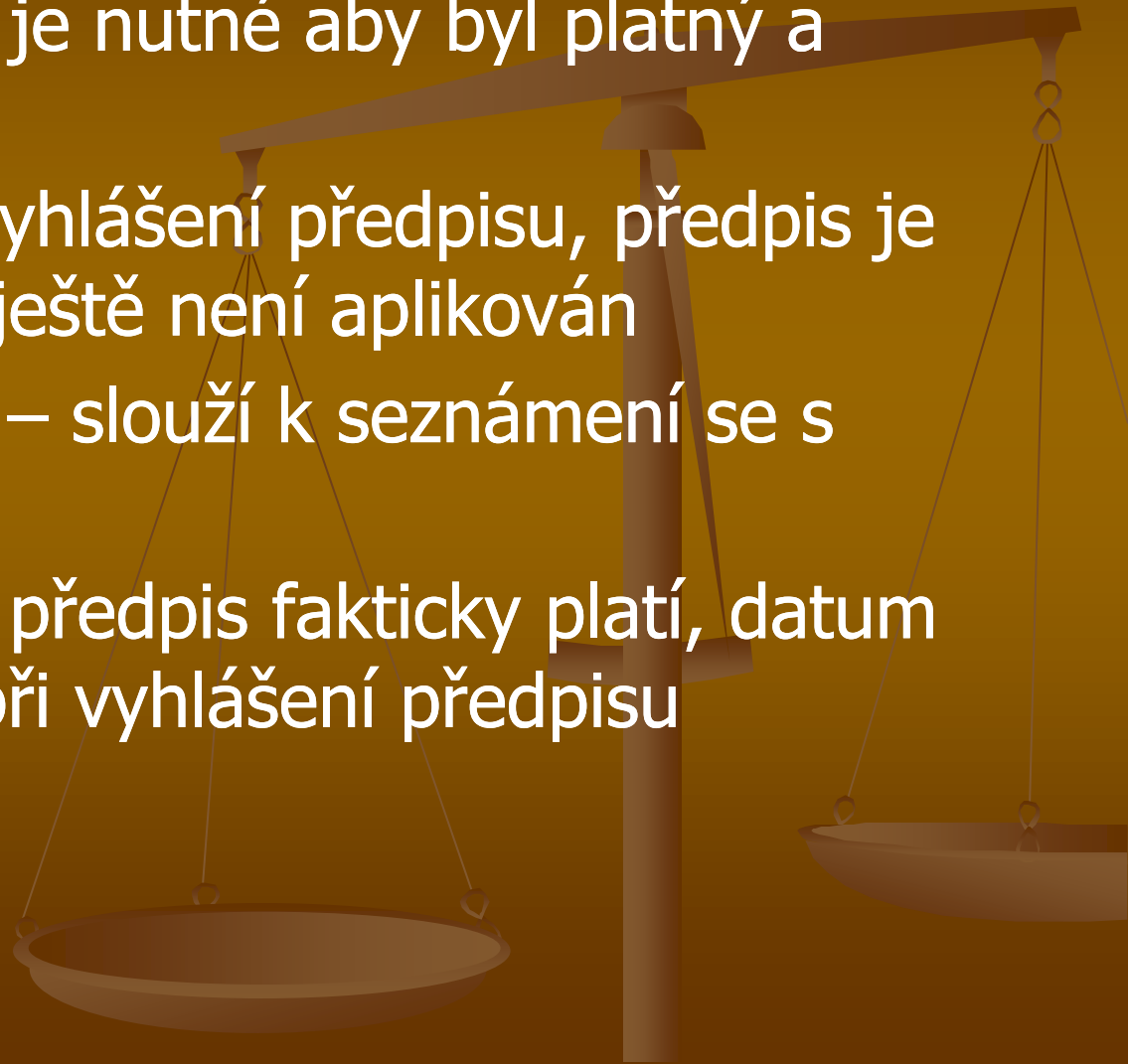
Právní předpisy

- právní řád ČR postaven na kontinentálním principu tj. základem jsou psané právní normy (zákony, vyhlášky...) opakem je anglosaský systém, kde právní úprava vychází z nepsaných obyčejů, precedentů
- dělení předpisů, podle toho kdo je vydává:
 - Parlament ČR – ústavní zákony, zákony, zákonná opatření
 - Vláda ČR – nařízení
 - Ministerstva – vyhlášky
 - Obce a kraje – obecně závazné vyhlášky v samostatné působnosti a nařízení v přenesené působnosti

Platnost/účinnost

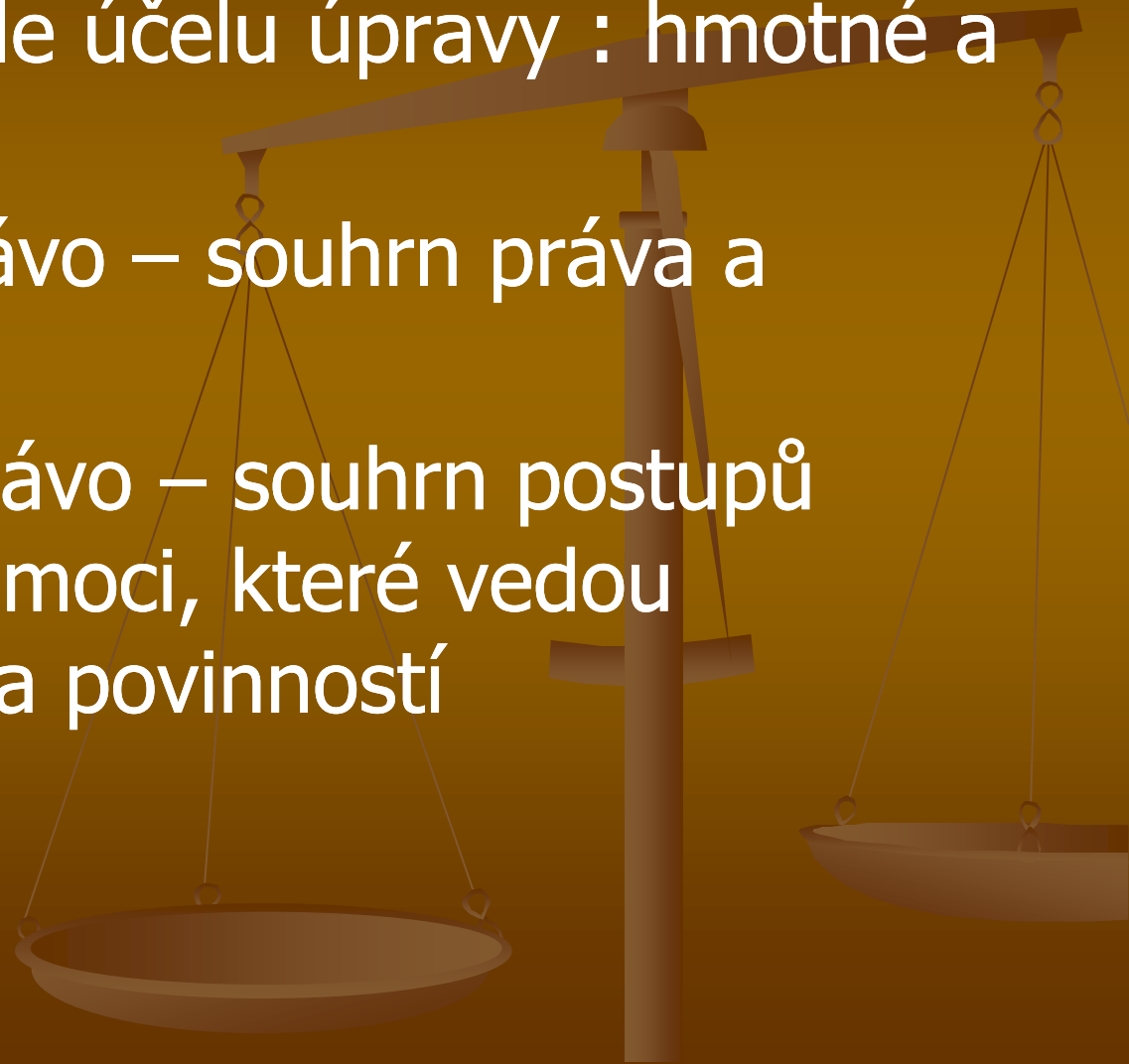
- aby předpis platil, je nutné aby byl platný a účinný
- platnost – dnem vyhlášení předpisu, předpis je pouze zveřejněn, ještě není aplikován
- legisvakační lhůta – slouží k seznámení se s předpisem
- účinnost – od kdy předpis fakticky platí, datum zpravidla určeno při vyhlášení předpisu

Struktura a systém práva

- stupňovitá výstavba právního řádu – různé předpisy mají různou právní sílu, (ústava, zákon, nařízení, vyhlášky), předpisy nižší právní síly musí být v souladu s předpisem vyšší právní síly
- právní odvětví – základní dělení na veřejné a soukromé právo:
 - - soukromé právo – rovnost účastníků, smluvní charakter=dobrovolnost, soukromý zájem, řadíme sem občanské, obchodní, rodinné a pracovní právo
 - - veřejné právo – nerovnost účastníků, nadřazený orgán veřejné moci, veřejný zájem, řadíme sem trestní, správní, finanční právo

- další dělení podle účelu úpravy : hmotné a procesní
- - hmotné právo – souhrn práva a povinností
- - procesní právo – souhrn postupů orgánů veřejné moci, které vedou k ochraně práv a povinností

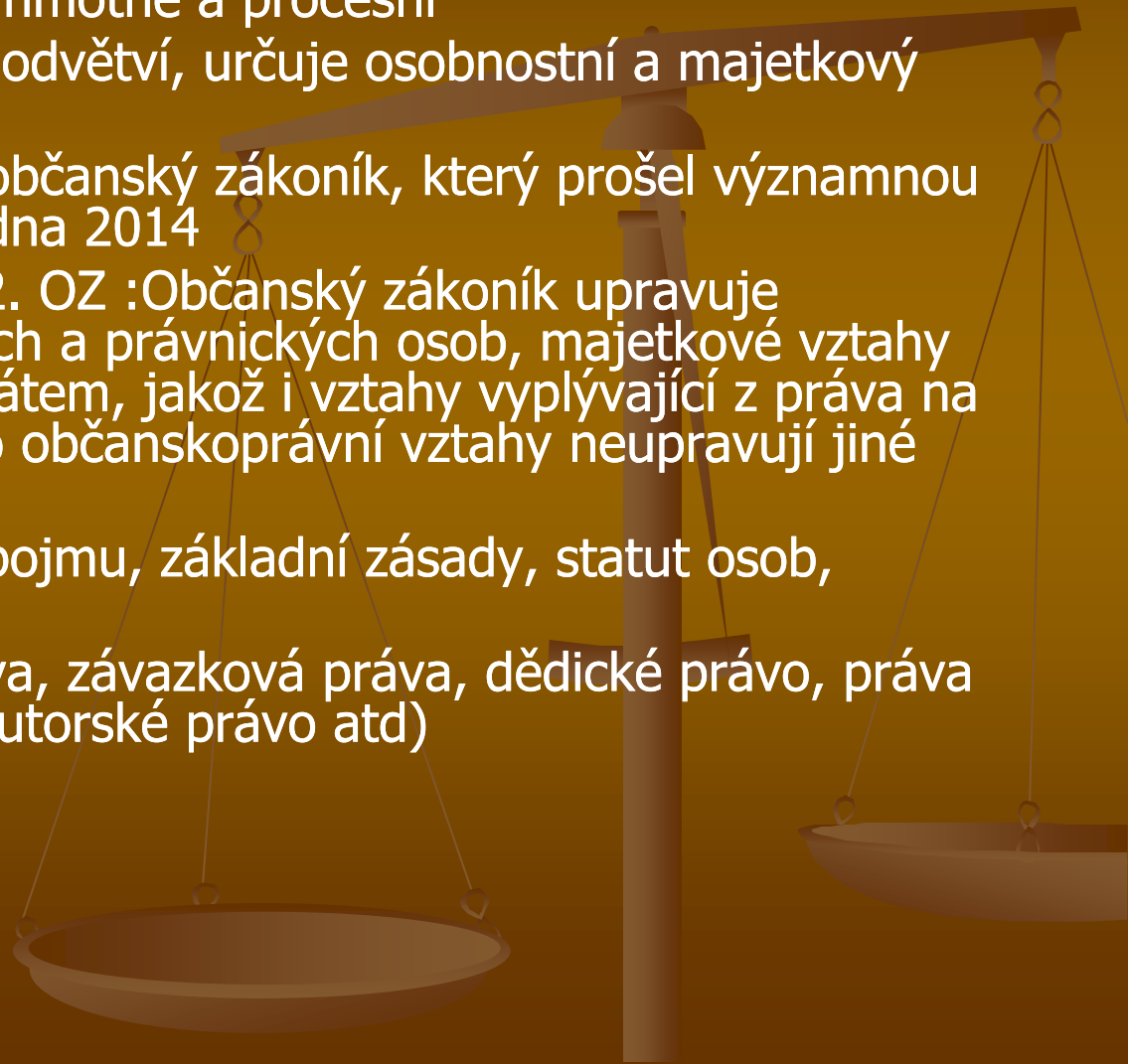

Relevantní právní zdroje

- V písemné podobě :
- edice ÚZ (Úplná Znění) od Sagitu – nejrozšířenější, největší záběr, dostání ve skoro každém knihkupectví
- Zákony 2012 KnihyABZ.cz – pouze objednat na internetu, levné
- Programy: ASPI, CODEXIS.....kompletní informace, provázanost, judikatura, drahé, zbytečné
- Na internetu : problém v aktuálnosti zákonů, těžké ověřit zda se jedná o nejaktuálnější znění. Nejlepší na portálu veřejné správy : portal.gov.cz v sekci zákony – vždy aktuální, kvalitní je také portál businessinfo.cz zaměřený na malé a střední podnikatele, také aktuální verze

Občanské právo

- dělíme na občanské právo hmotné a procesní
- základní soukromoprávní odvětví, určuje osobnostní a majetkový status člověka
- základním pramenem je občanský zákoník, který prošel významnou novelou, účinnou od 1.ledna 2014
- vymezení v ust § 1 odst 2. OZ :Občanský zákoník upravuje majetkové vztahy fyzických a právnických osob, majetkové vztahy mezi těmito osobami a státem, jakož i vztahy vyplývající z práva na ochranu osob, pokud tyto občanskoprávní vztahy neupravují jiné zákon
- obecná část – vymezení pojmu, základní zásady, statut osob, zastoupení,
- zvláštní část – věcná práva, závazková práva, dědické právo, práva k nehmotným statkům (autorské právo atd)

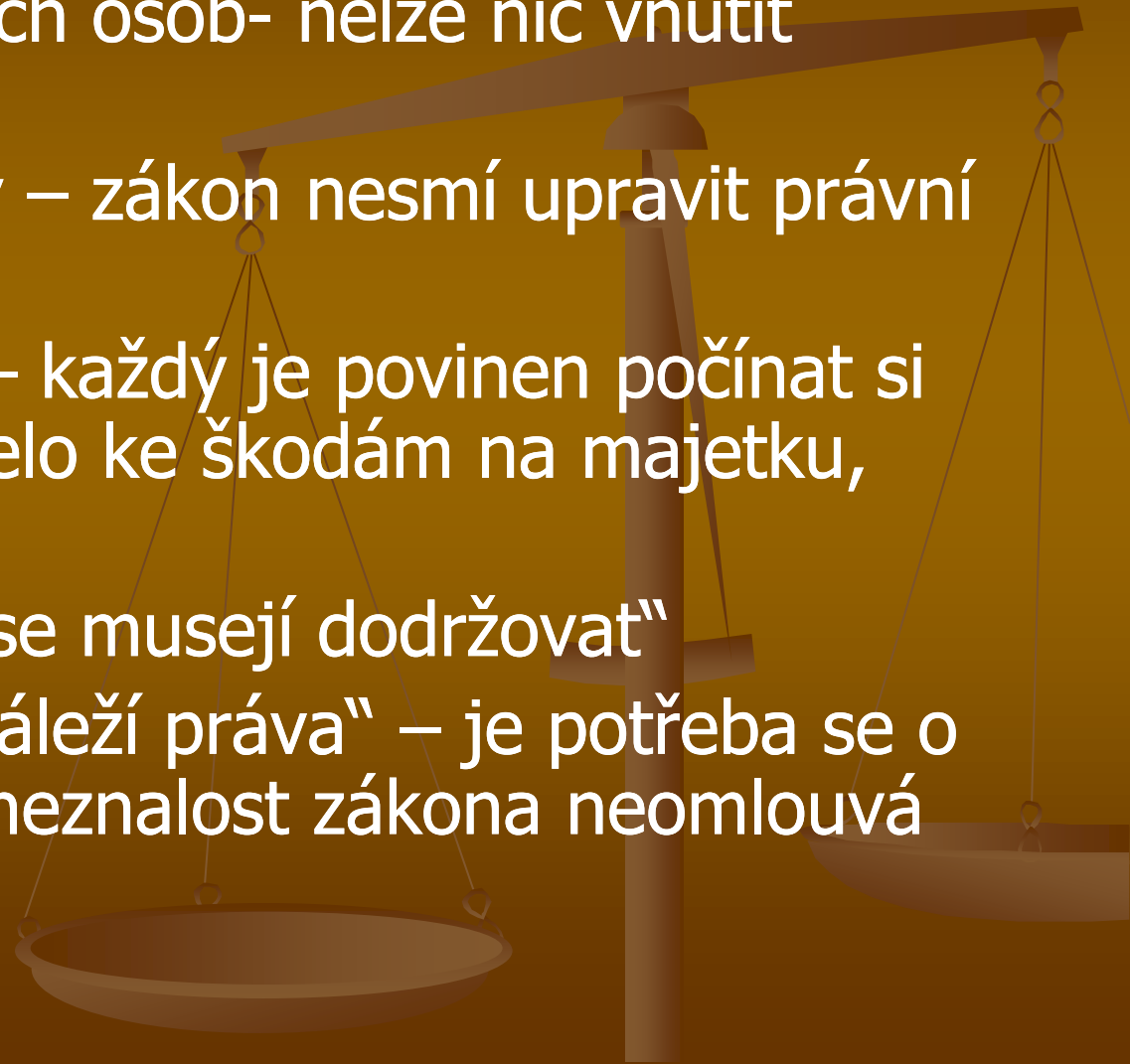

Základní zásady

- zásada autonomie vůle – svoboda zda uzavřu smlouvu, s kým, o čem, jakým způsobem
- vše je dovoleno co není výslovně zakázáno – lze s dohodnout na čemkoliv, co zákon nezakazuje
- zákaz zneužití svých práv – není možné využívat své práva tak aby byli omezeni ostatní
- zásada ochrany dobré víry – vychází z obecného předpokladu poctivosti, nelze přijít o to co bylo nabyto v dobré víře

Základní zásady

- ochrana práv třetích osob- nelze nic vnutit někomu jinému
- zákaz retroaktivity – zákon nesmí upravit právní vztahy zpětně
- zásada prevence – každý je povinen počínat si tak aby nedocházelo ke škodám na majetku, lidech, přírodě.
- Zásada „smlouvy se musejí dodržovat“
- Zásada „bdělým náleží práva“ – je potřeba se o svá práva starat, neznalost zákona neomlouvá

Občansko právní vztah

- společenský vztah upraven normami občanského práva
- prvky:
 - subjekt,
 - předmět
 - obsah

Subjekt

- nositel vztahu , fyzická osoba, právnická osoba, stát
- fyzická osoba – jakákoliv lidská bytost, která má způsobilost k právům a povinnostem a způsobilost k právním úkonům
- způsobilost k právům a povinnostem – základní lidské právo, vzniká narozením (pokud se dítě narodí živé, tak mělo způsobilost k P a Po i jako plod), zaniká smrtí, nebo prohlášením za mrtvého
- způsobilost k právním úkonům – závisí na rozumové a volní vyspělosti, v plném rozsahu se nabývá zletilostí (18 let, v případě uzavření manželství 16 let), osoba může být z důvodu duševního stavu způsobilosti k právním úkonům zbavena, nebo omezena.

subjekt

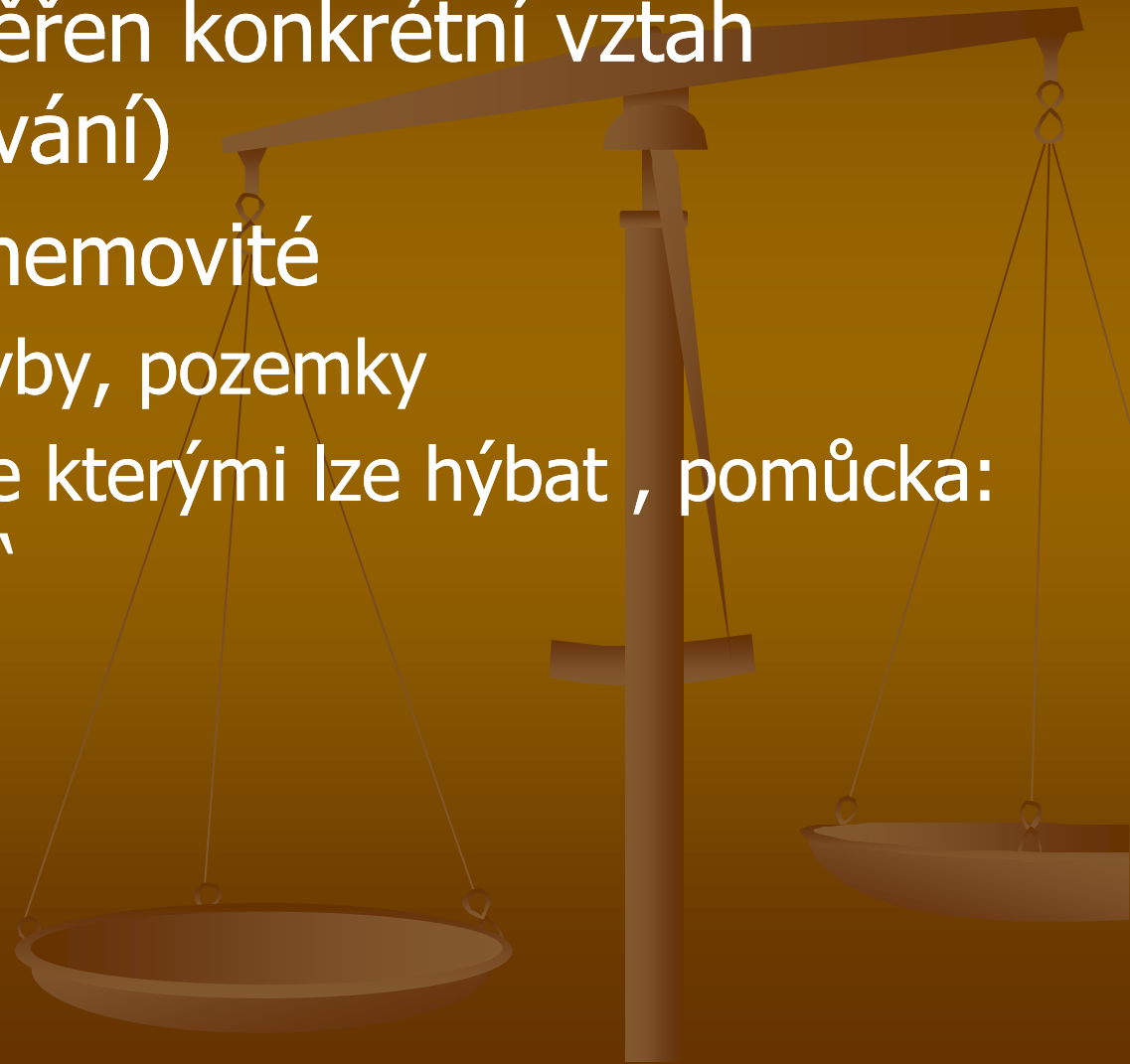
- právnická osoba – právní fikce, jsou to společnosti (s.r.o., v.o.s., a.s., veřejnoprávní korporace jako je Český rozhlas, ČNB, VZP..), důležitý je název PO a sídlo, způsobilost k právům a povinnostem i způsobilost k právním úkonům vzniká (zaniká) spolu se vznikem (zánikem) PO
- klíčovou osobou je statutární orgán PO – ten kdo za PO jedná na venek,
- Stát-v občanskoprávních vztazích vystupuje jako PO

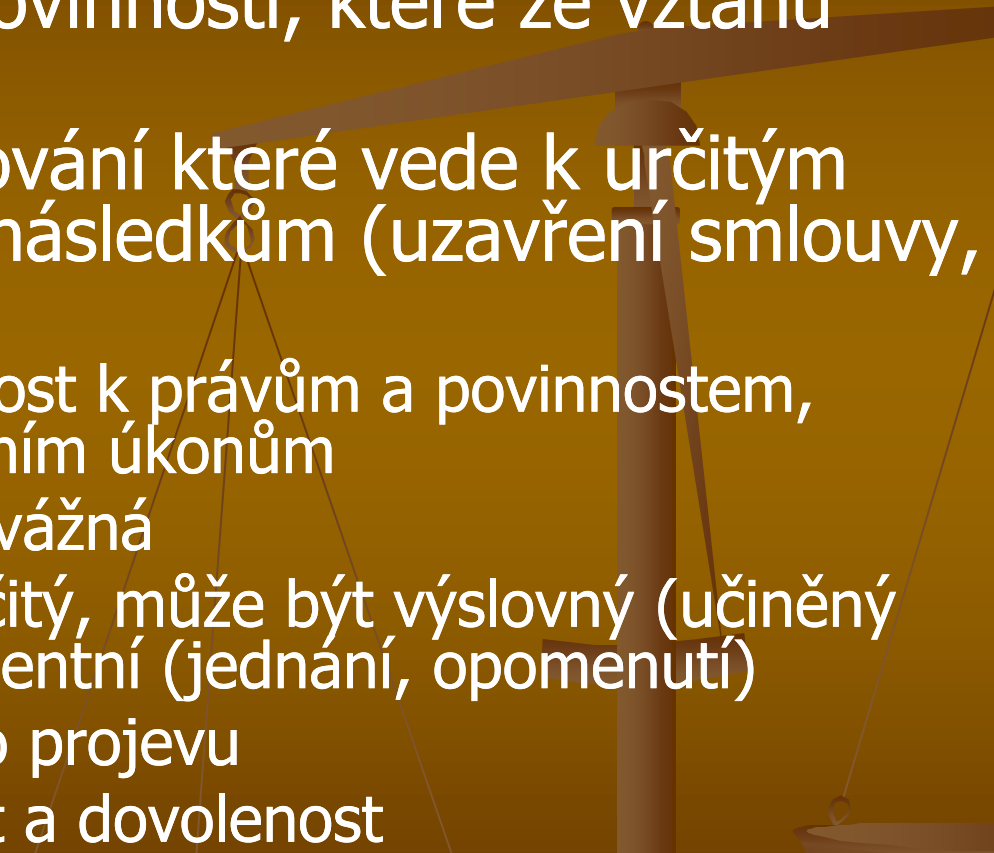
Zastoupení

- zákonné a smluvní, jednání jménem a na účet zastoupeného
 - záonné – vniká přímo ze zákona, nebo rozhodnutím soudu, osobám bez (s omezenou) způsobilostí k právním úkonům, osobám s neznámým pobytem...
 - smluvní – možnost nechat se zastoupit n základě plné moci, všeobecné, pro určitý úkon (vyzvednout dopis do vlastních rukou)

předmět

- to na co je zaměřen konkrétní vztah (určitá věc, chování)
- věci – movité a nemovité
 - nemovité – stavby, pozemky
 - movité – věci se kterými lze hýbat , pomůcka: anglicky „move“

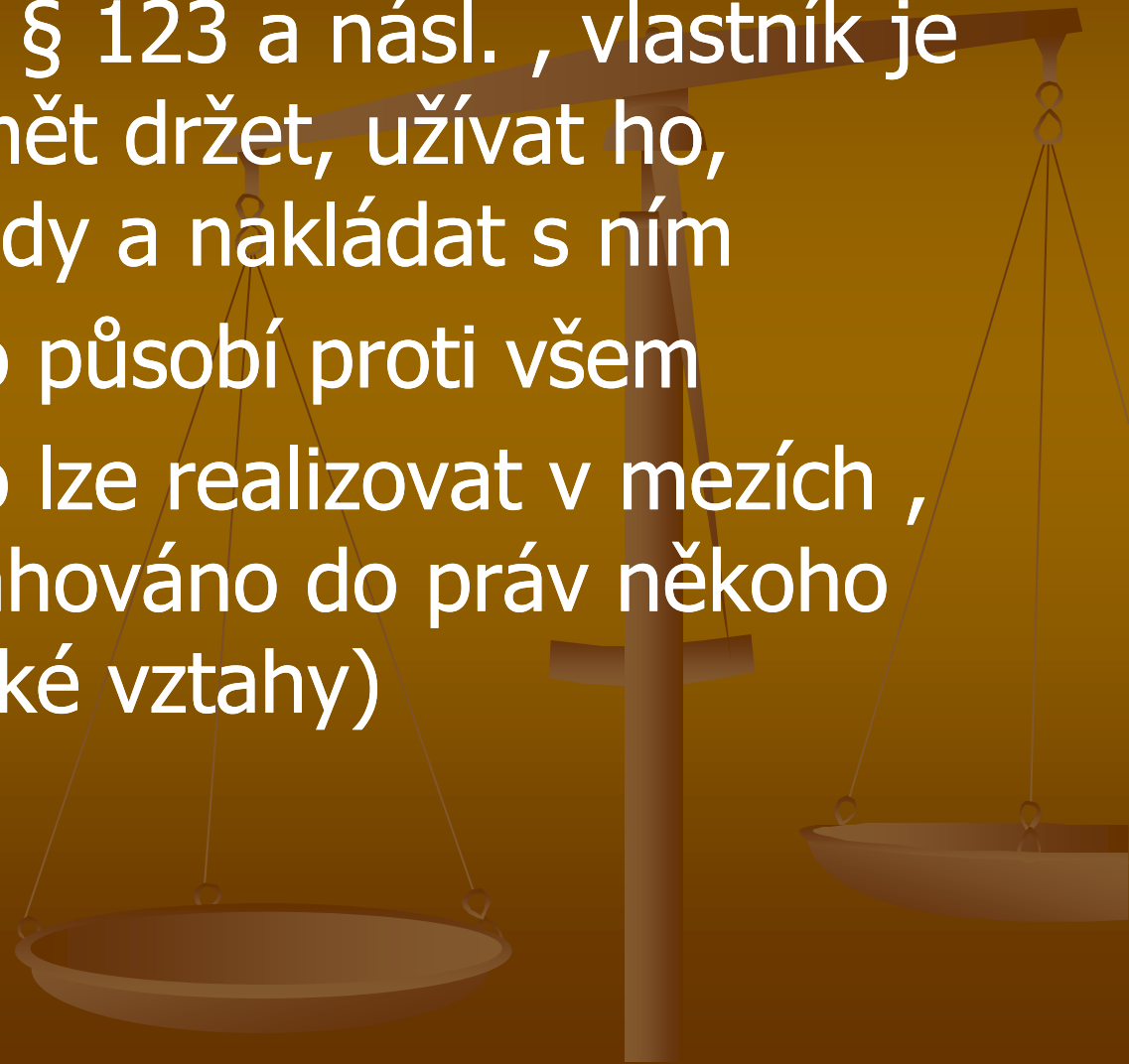
-
- obsah – práva a povinnosti, které ze vztahu vyplývají
 - -právní úkon – chování které vede k určitým právem uznaným následkům (uzavření smlouvy, změna smlouvy...)
 - subjekt - způsobilost k právům a povinnostem, způsobilost k právním úkonům
 - vůle –svobodná a vážná
 - projev- jasný a určitý, může být výslovný (učiněný řečí) nebo konkludentní (jednání, opomenutí)
 - shoda vůle a jejího projevu
 - předmět –možnost a dovolenost

Promlčení/prekluze

- promlčení - po uplynutí lhůty (zpravidla 2 roky) se oslabuje ochrana práva, právo trvá, ale nemá zaručenou soudní ochranu. Příklad: dle smlouvy měl dne 6.8. 2009 uhradit dlužník dluh, dluh neuhradí a 30.8. 2011 ho věřitel žaluje u soudu. Pokud dlužník uplatní námitku promlčení, tak soud rozhodne že je dluh promlčený a dlužník zaplatit nemusí (ale může). Pokud dlužník námitku promlčení neuplatní, tak soud rozhodne, že zaplatit musí.
- prekluze – po uplynutí lhůty (zpravidla 2 roky) právo zanikne př. Reklamační lhůta

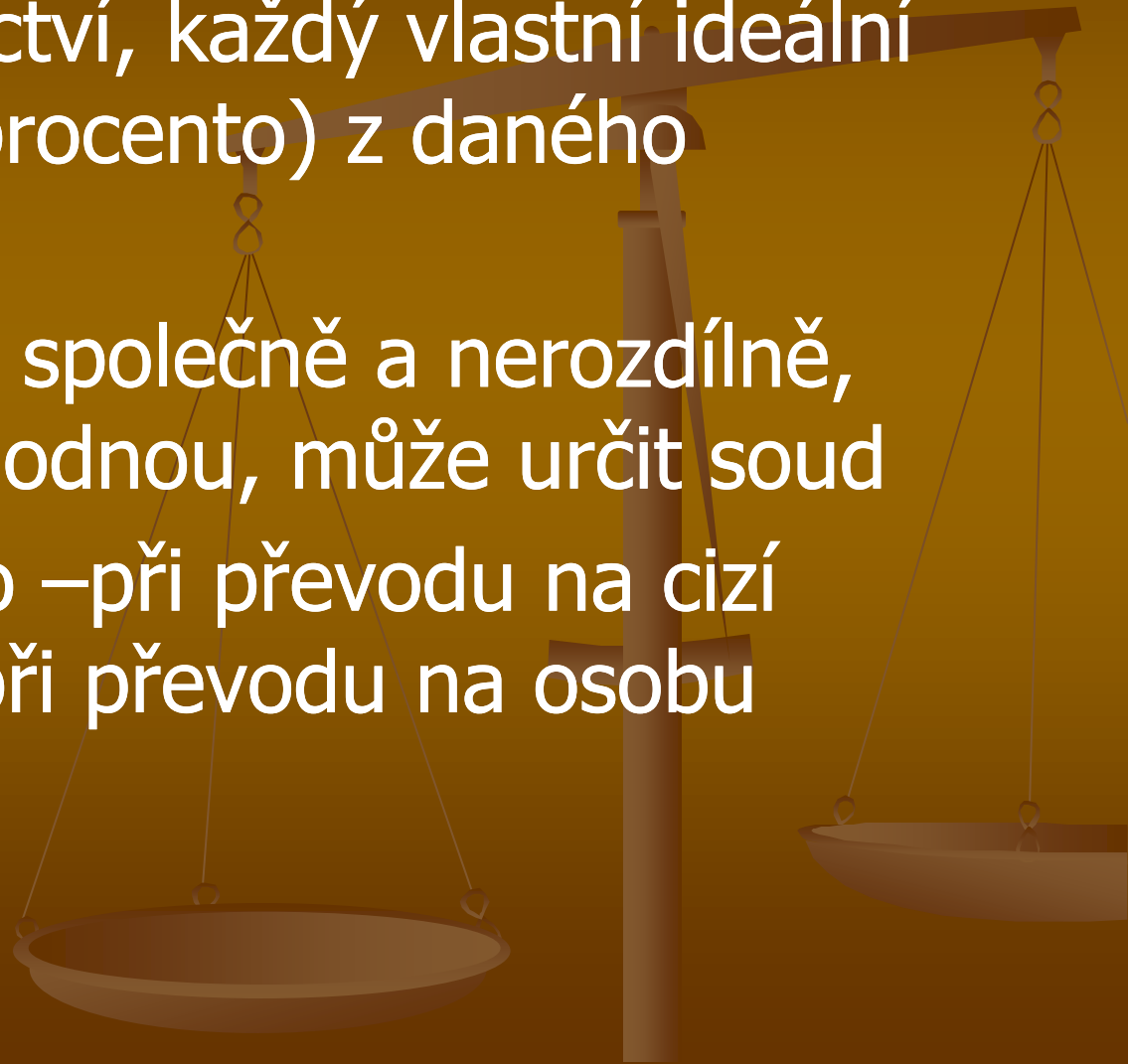
vlastnictví

- upraveno v ust. § 123 a násl. , vlastník je oprávněn předmět držet, užívat ho, požívat jeho plody a nakládat s ním
- vlastnické právo působí proti všem
- vlastnické právo lze realizovat v mezích , aby nebylo zasahováno do práv někoho jiného (sousedské vztahy)

spoluvlastnictví

- podílové vlastnictví, každý vlastní ideální podíl (zlomek, procento) z daného předmětu
- o věci rozhodují společně a nerozdílně, pokud se nedohodnou, může určit soud
- předkupní právo – při převodu na cizí osobu, neplatí při převodu na osobu blízkou

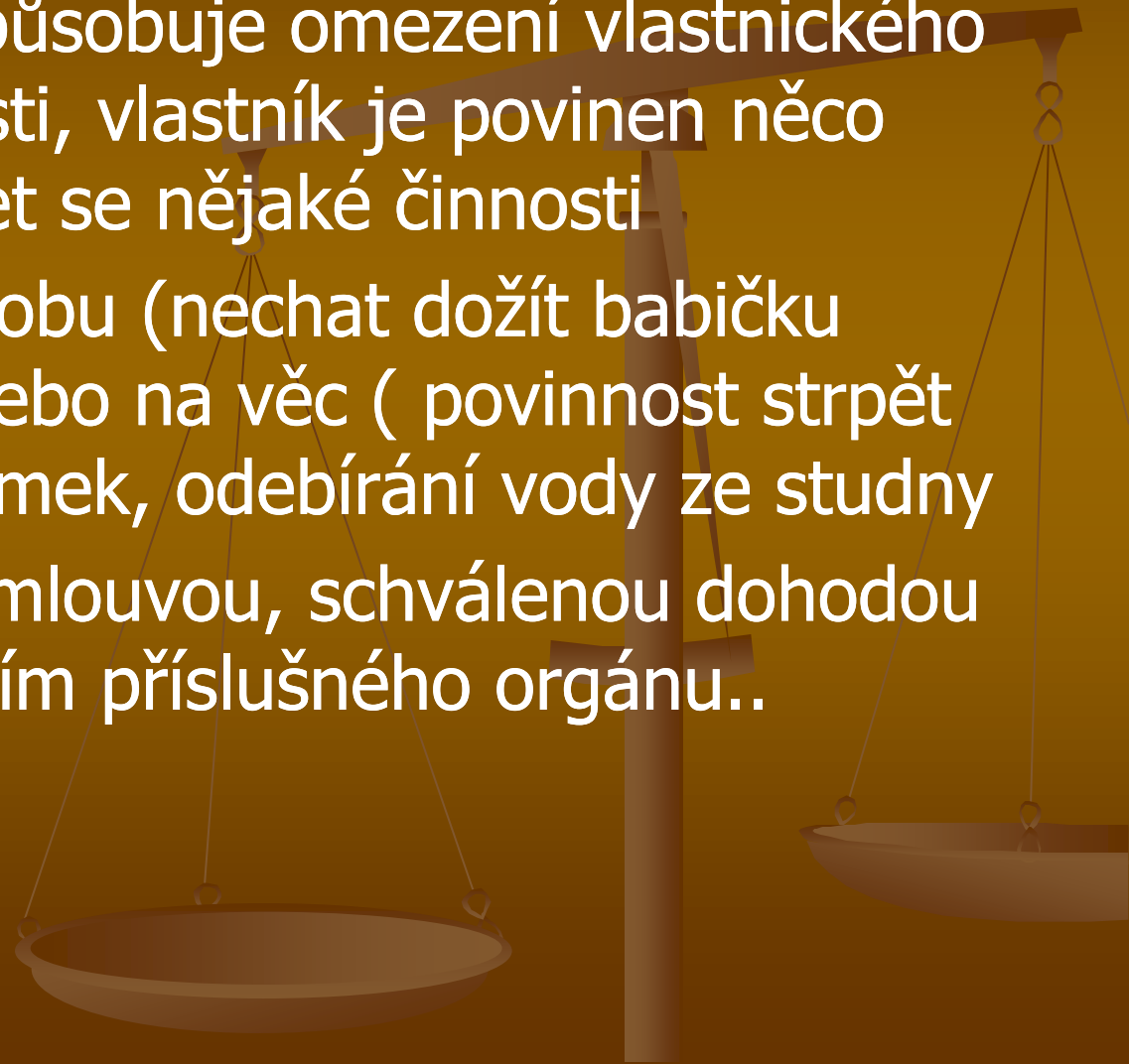

společné jmění manželů

- zvláštní druh bezpodílového vlastnictví, patří se všechen majetek nabyté za dobu trvání manželství, výjimkou jsou dary, dědictví. Do SJM patří i dluhy, výjimkou jsou dluhy které způsobil manžel nepřiměřeně k majetkovým poměrům bez souhlasu druhého manžela.
- - SJM lze zúžit – rozhoduje soud ve zvláštních případech, např. pokud jeden z manželů začne podnikat
- - zánik SJM – smrtí nebo rozvodem, po zániku je nutné vypořádání, zásada stejné velikosti podílů

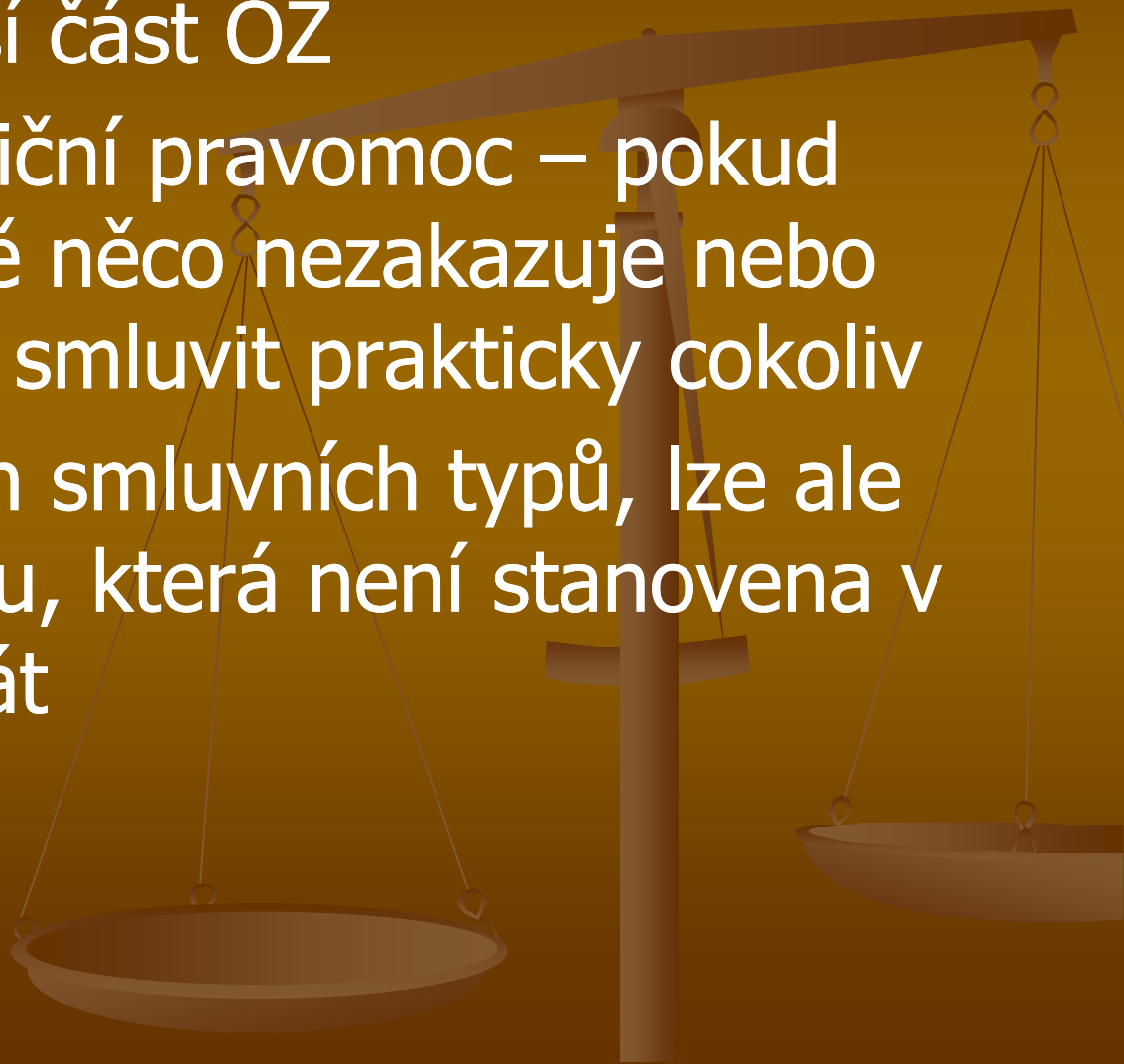
Věcné břemeno

- věcné břemeno způsobuje omezení vlastnického práva k nemovitosti, vlastník je povinen něco konat, trpět, zdržet se nějaké činnosti
- vázáno buď na osobu (nechat dožít babičku v daném domě) nebo na věc (povinnost strpět průjezd přes pozemek, odebírání vody ze studny
- vzniká zpravidla smlouvou, schválenou dohodou dědiců, rozhodnutím příslušného orgánu..

Závazky

- Asi nejobsáhlejší část OZ
- Rozsáhlá dispoziční pravomoc – pokud zákon konkrétně něco nezakazuje nebo nepřikazuje, lze smluvit prakticky cokoliv
- Výčet základních smluvních typů, lze ale uzavřít i smlouvu, která není stanovena v OZ, tzv. inomínát

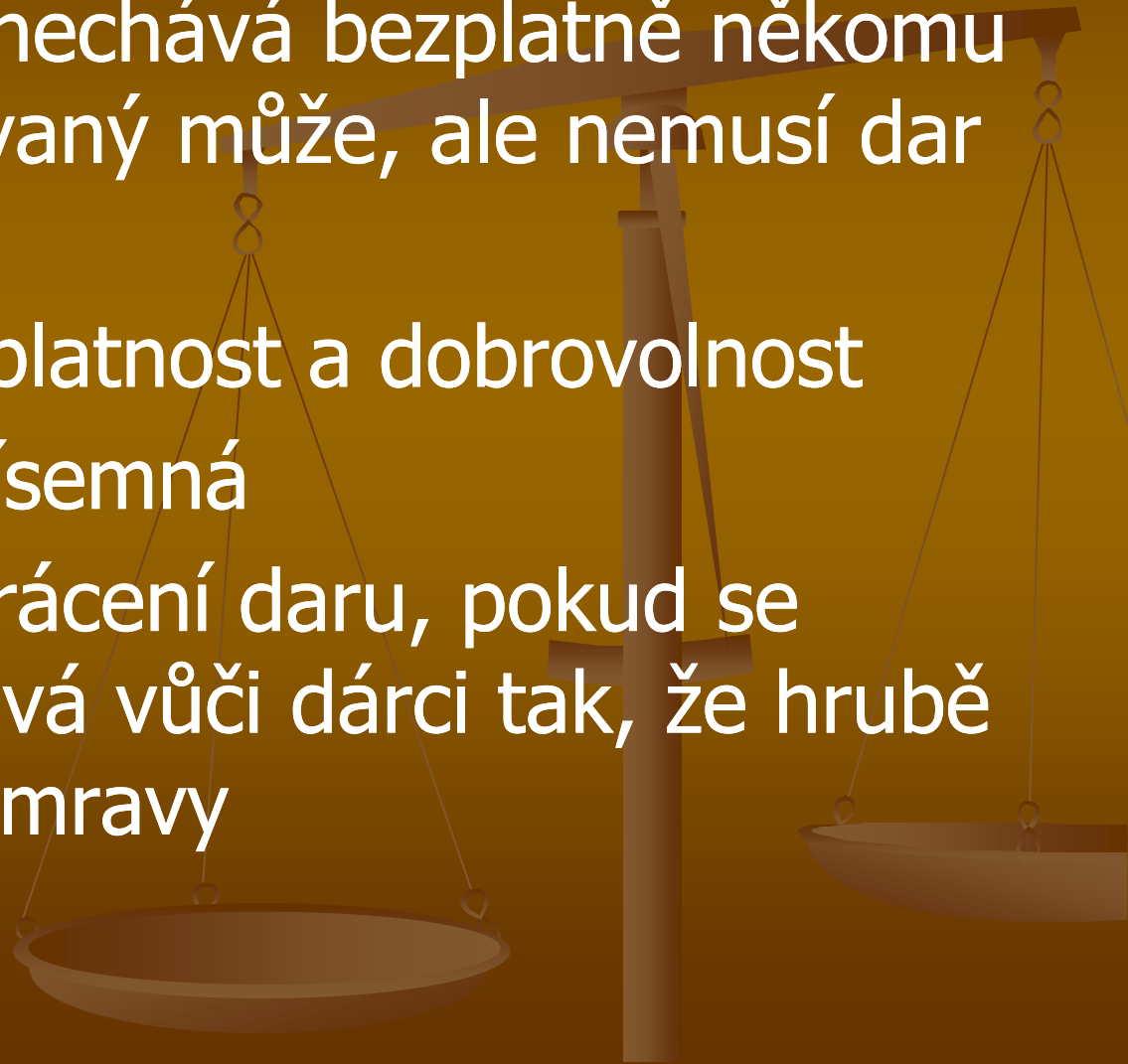

Kupní smlouva

- vztah kupujícího a prodávajícího, prodávající s zavazuje předat kupujícímu předmět smlouvy, kupující je povinen jej převzít a zaplatit za něj kupní cenu
- písemná smlouva je nutná pouze prodeje nemovitosti
- kupní cena musí být uvedena v penězích, jinak se nejedná o kupní smlouvu
- prodávající je povinen upozornit na vady, které věc má, pokud vyjde najevo vada dodatečně, právo na slevu, nebo odstoupit od smlouvy
- zvláštní typ je prodej v obchodě, kde je stanovena 2 měsíční záruční odpovědnost za vady, kupující má právo na opravu nebo výměnu věci, slevu nebo vrácení peněz, prodávající je povinen reklamovanou věc převzít a nechat posoudit výrobcem

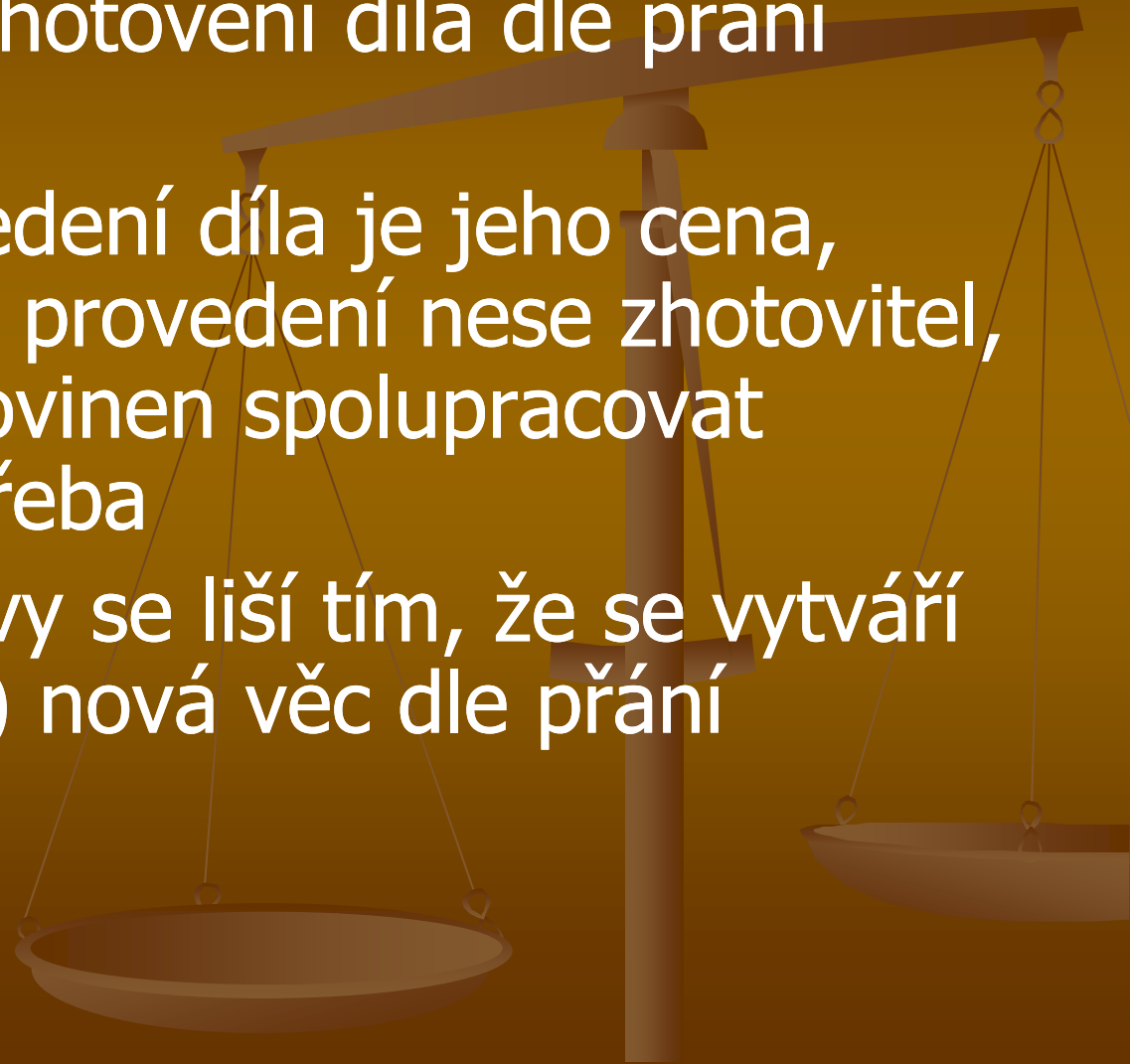
Darování

- někdo něco přenechává bezplatně někomu jinému, obdarovaný může, ale nemusí dar přijmout
- zásadní je bezúplatnost a dobrovolnost
- u nemovitostí písemná
- lze požadovat vrácení daru, pokud se obdarovaný chová vůči dárci tak, že hrubě porušuje dobré mravy

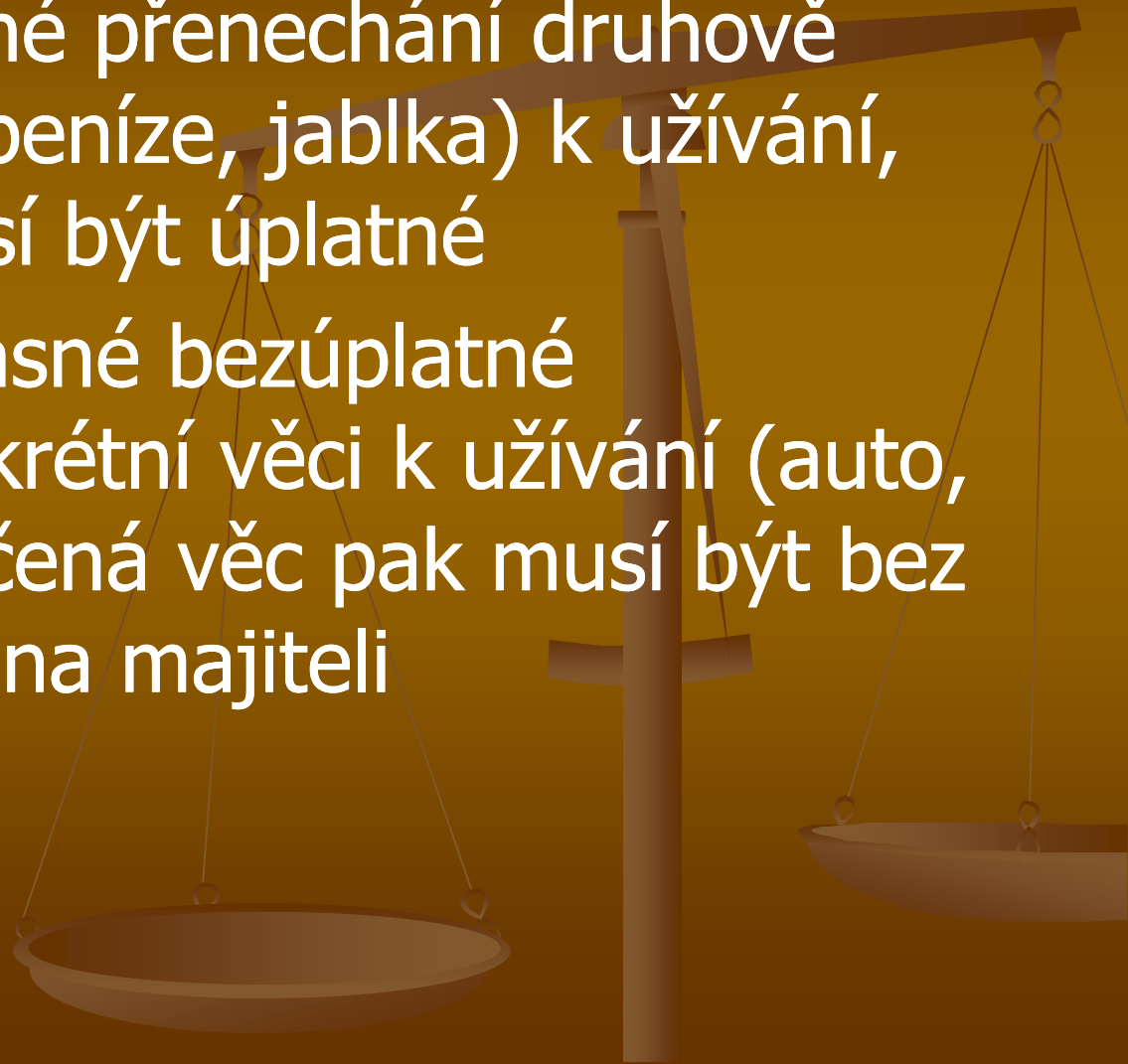
Smlouva o dílo

- předmětem je zhotovení díla dle přání objednatele
- odměnu z provedení díla je jeho cena, odpovědnost za provedení nese zhotovitel, objednatel je povinen spolupracovat pokud je to potřeba
- od kupní smlouvy se liší tím, že se vytváří (nebo upravuje) nová věc dle přání objednatele

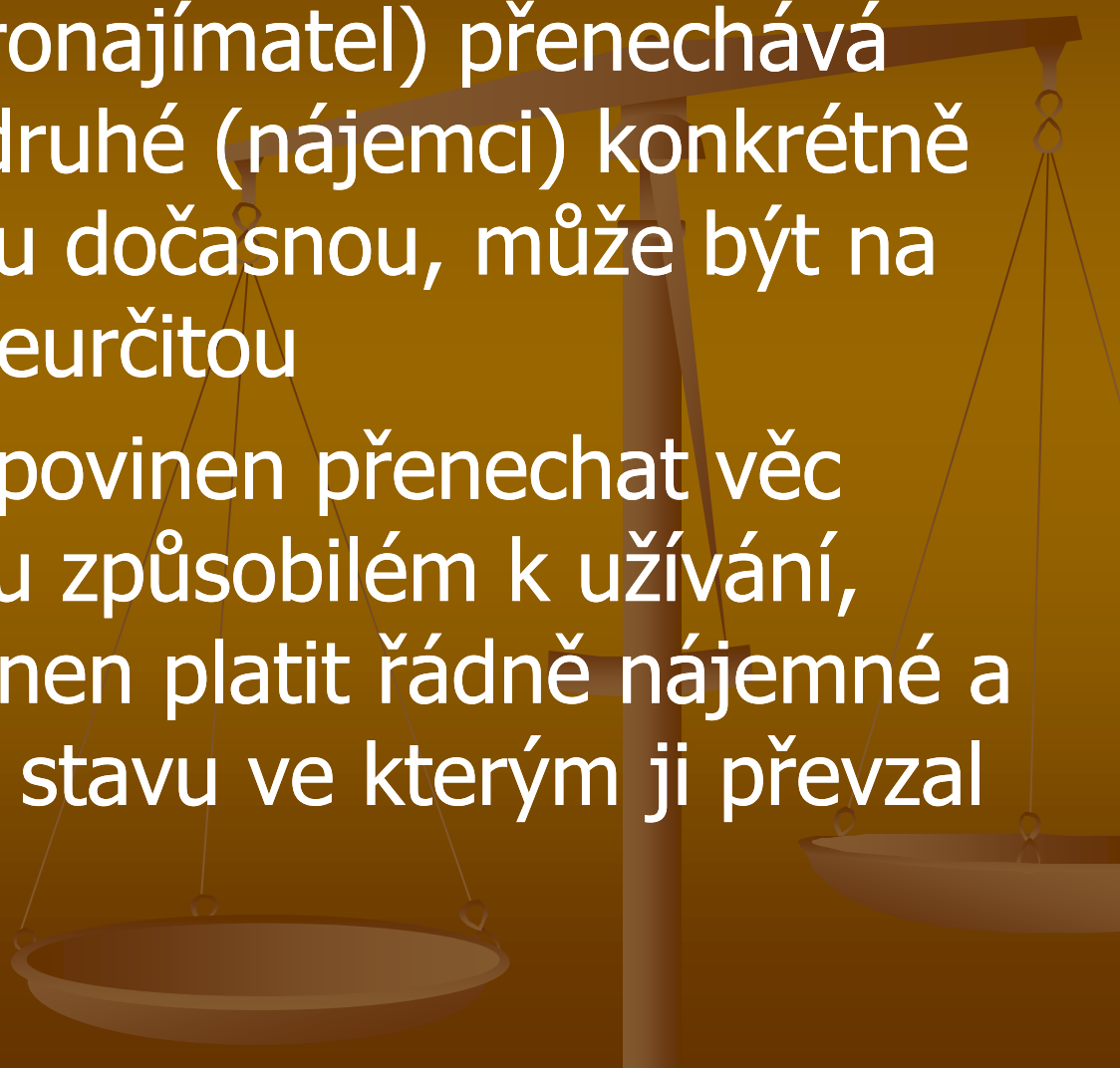
Půjčka a výpůjčka

- půjčka - dočasné přenechání druhově určených věcí (peníze, jablka) k užívání, může ale nemusí být úplatné
- výpůjčka – dočasné bezúplatné přenechání konkrétní věci k užívání (auto, televize), vypůjčená věc pak musí být bez poškození vrácena majiteli

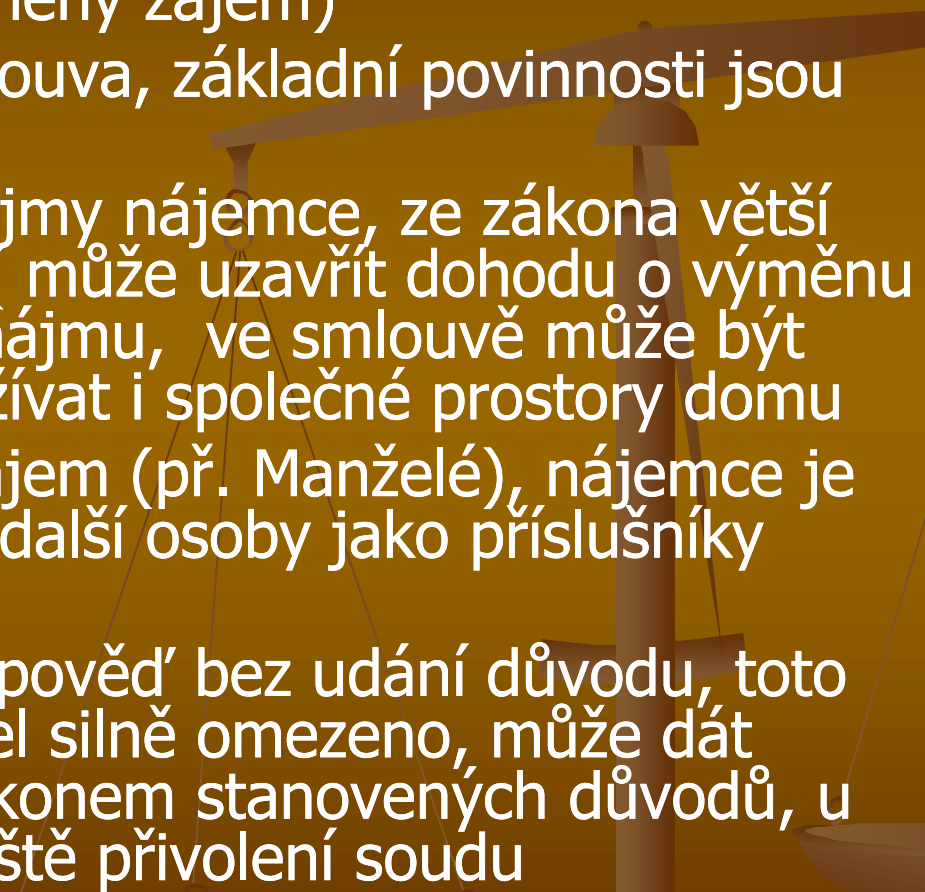

Nájem

- jedna strana (pronajímatel) přenechává úplatně straně druhé (nájemci) konkrétně určenou na dobu dočasnou, může být na dobu určitou i neurčitou
- pronajímatel je povinen přenechat věc nájemci ve stavu způsobilém k užívání, nájemce je povinen platit řádně nájemné a udržovat věc ve stavu ve kterém ji převzal

nájem bytu

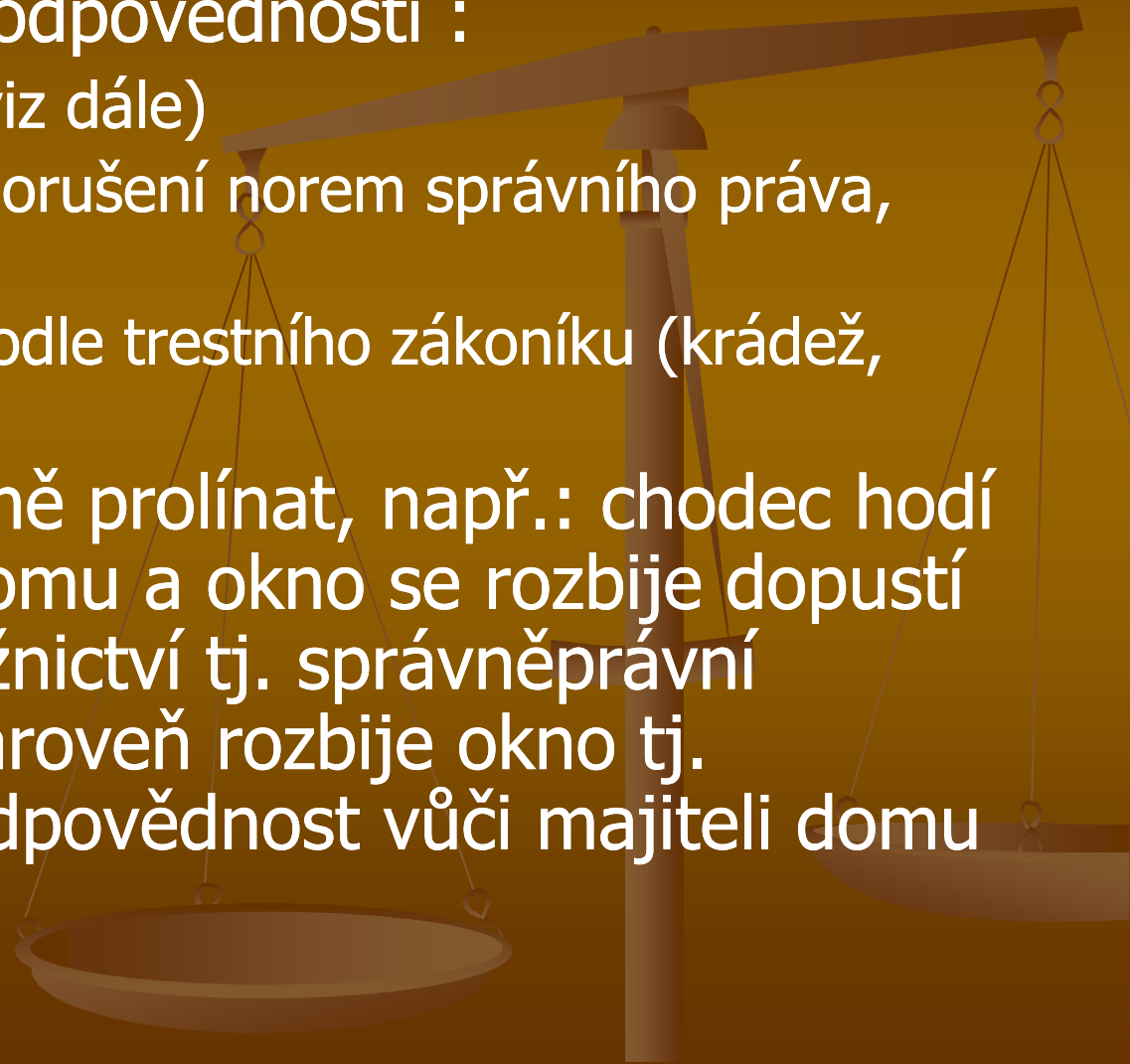
- Zvláštní úprava (chráněný zájem)
 - je nutná písemná smlouva, základní povinnosti jsou stejné
 - více jsou chráněny zájmy nájemce, ze zákona větší dispoziční oprávnění (může uzavřít dohodu o výměnu bytu, smlouvu o podnájmu, ve smlouvě může být omezeno), může využívat i společné prostory domu
 - může být společný nájem (př. Manželé), nájemce je oprávněn vzít si bytu další osoby jako příslušníky domácnosti
 - nájemce může dát výpověď bez udání důvodu, toto právo má pronajímatel silně omezeno, může dát výpověď pouze ze zákonem stanovených důvodů, u některých je nutné ještě přivolení soudu
-

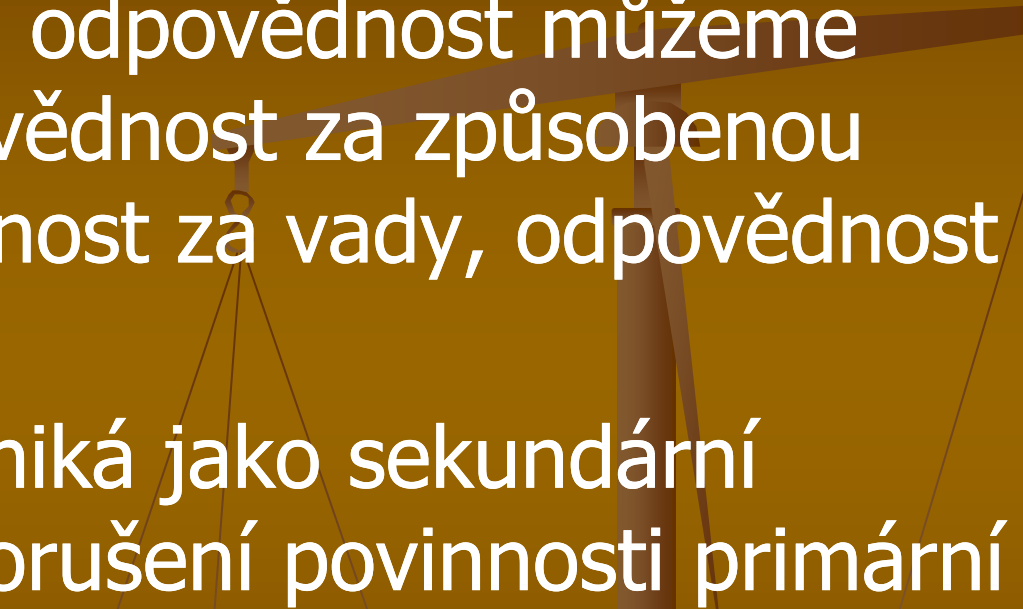
Výpověď ze strany pronajímatele

- důvody bez přivolení soudu : nájemce přes písemnou výstrahu hrubě porušuje mravy v domě, pokud nezaplatil 3x nájem, má-li nájemce 2 nebo více bytů, neužívá-li byt bez vážných důvodů,
- důvody s přivolením soudu : potřebuje li pronajímatel byt pro sebe nebo svou rodinu, pokud je potřeba z veřejného zájmu manipulovat s bytem tak, že nebude obyvatelný, pokud byt stavebně souvisí s jinými prostory, které chce vlastník užívat
- bytové náhrady-při výpovědi ze strany pronajímatele s přivolením soudu je pronajímatel povinen zajistit nájemci jiný rovnocenný byt, pokud je daná výpověď z důvodů bez přivolení soudu, musí pronajímatel zajistit přístřeší tj. dočasné ubytování a prostor pro přechování věci na dobu do 6 měsíců

Občanskoprávní odpovědnost

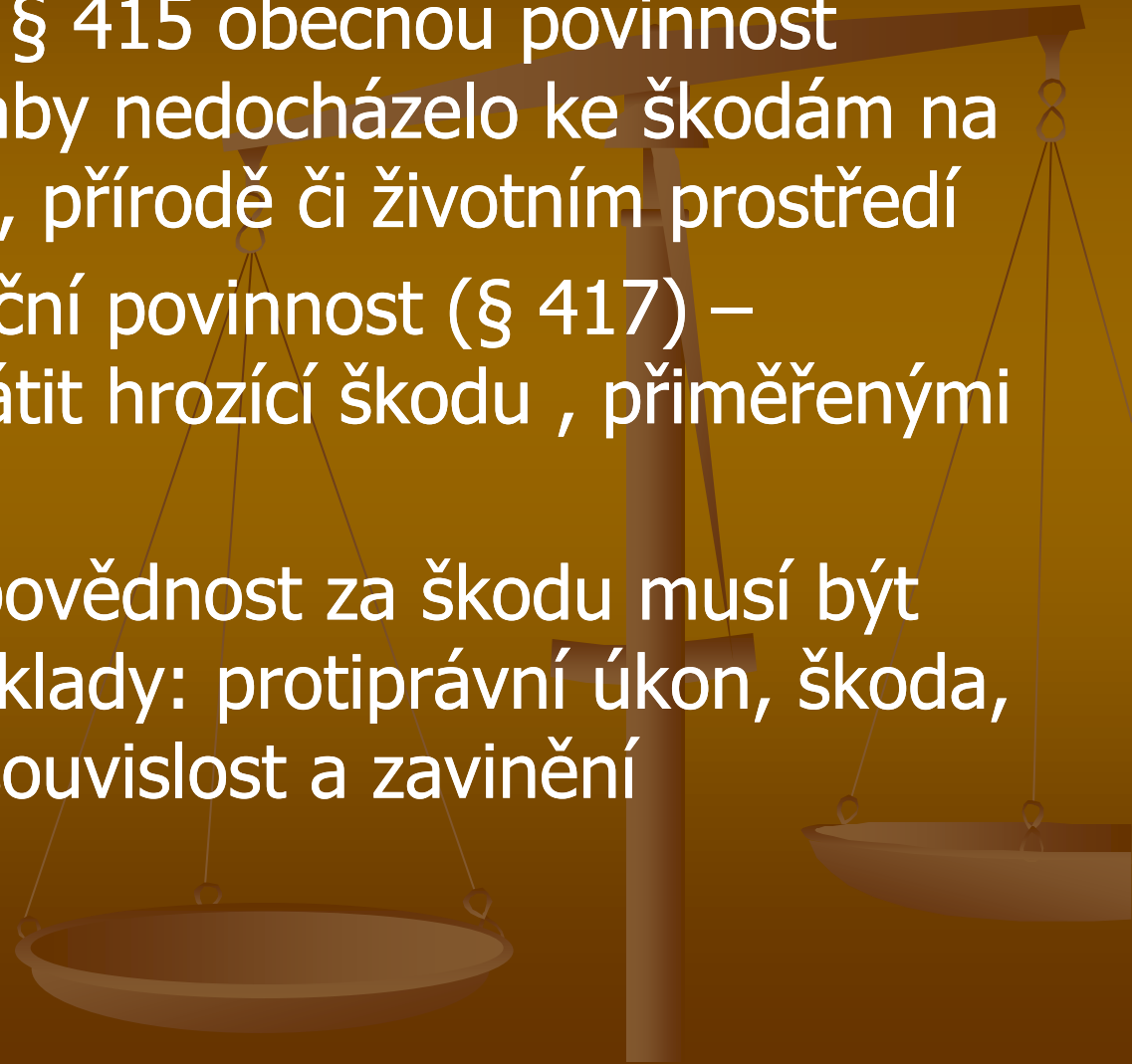
- jeden ze 3 druhů odpovědnosti :
 - občanskoprávní (viz dále)
 - Správněprávní – porušení norem správního práva, např. přestupek
 - Trestněprávní – podle trestního zákoníku (krádež, vražda)
- mohou se vzájemně prolínat, např.: chodec hodí kámen do okna domu a okno se rozbije dopustí se přestupku výtržnictví tj. správněprávní odpovědnost, a zároveň rozbije okno tj. občanskoprávní odpovědnost vůči majiteli domu

-
- občansko právní odpovědnost můžeme členit na : odpovědnost za způsobenou škodu, odpovědnost za vady, odpovědnost za prodlení,
 - odpovědnost vzniká jako sekundární povinnost, při porušení povinnosti primární

odpovědnost za škodu

- OZ stanovuje v § 415 obecnou povinnost počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, majetku, přírodě či životním prostředí
- Zvláštní prevenční povinnost (§ 417) – povinnost odvrátit hrozící škodu , přiměřenými prostředky
- Aby vznikla odpovědnost za škodu musí být splněny předpoklady: protiprávní úkon, škoda, jejich příčinná souvislost a zavinění

Odpovědnost za škodu

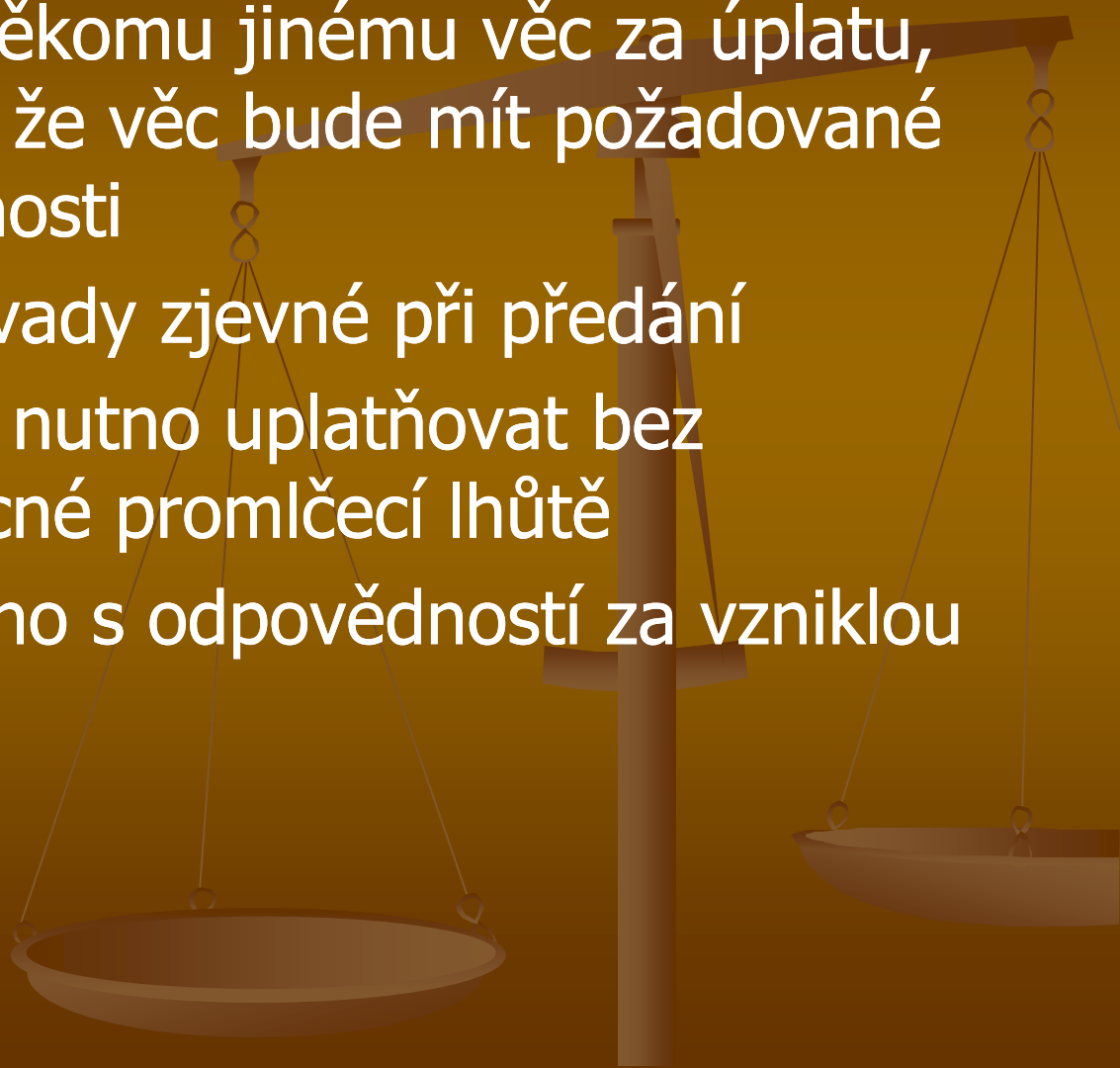
- Protiprávní úkon je lidské chování které zákon zakazuje (konání i nekonání)
- Protiprávnost nevznikne za určitých okolností – výkon práva nebo plnění povinnosti, svépomoc, jednání v krajní nouzi nebo nutné obraně, svolení poškozeného (musí být zákonem přípustné)
- Škoda – majetková újma vyjádřitelná v penězích, jedná se o škodu skutečnou i ušlý zisk
- Jejich příčinná souvislost – je potřeba dokázat, nestačí pravděpodobnost
- Zavinění – existují různé formy úmysl a nedbalost
- Úmysl – věděl že může způsobit škodu a způsobit ji chtěl, nebo byl s ní srozuměn
- Nedbalost – nechtěl způsobit škodu, ale věděl že může, nebo to vědět měl

Odpovědnost za škodu

- rozsah náhrady škody – výše se určuje z ceny věci v době poškození, v případě uplatňování u soudu může soud zohlednit změny cenových relací atd (tzv. moderační právo soudu)
- způsob náhrady – pokud je to možné obnovuje s původní stav, jinak peněžitě
- u škody na zdraví se hradí náklady na léčení, ušlý zisk, bolestné a ztížení společenského uplatnění
- v případě usmrcení se hradí náklady na pohřeb, odškodnění pozůstalých, případně náklady na jejich výživu

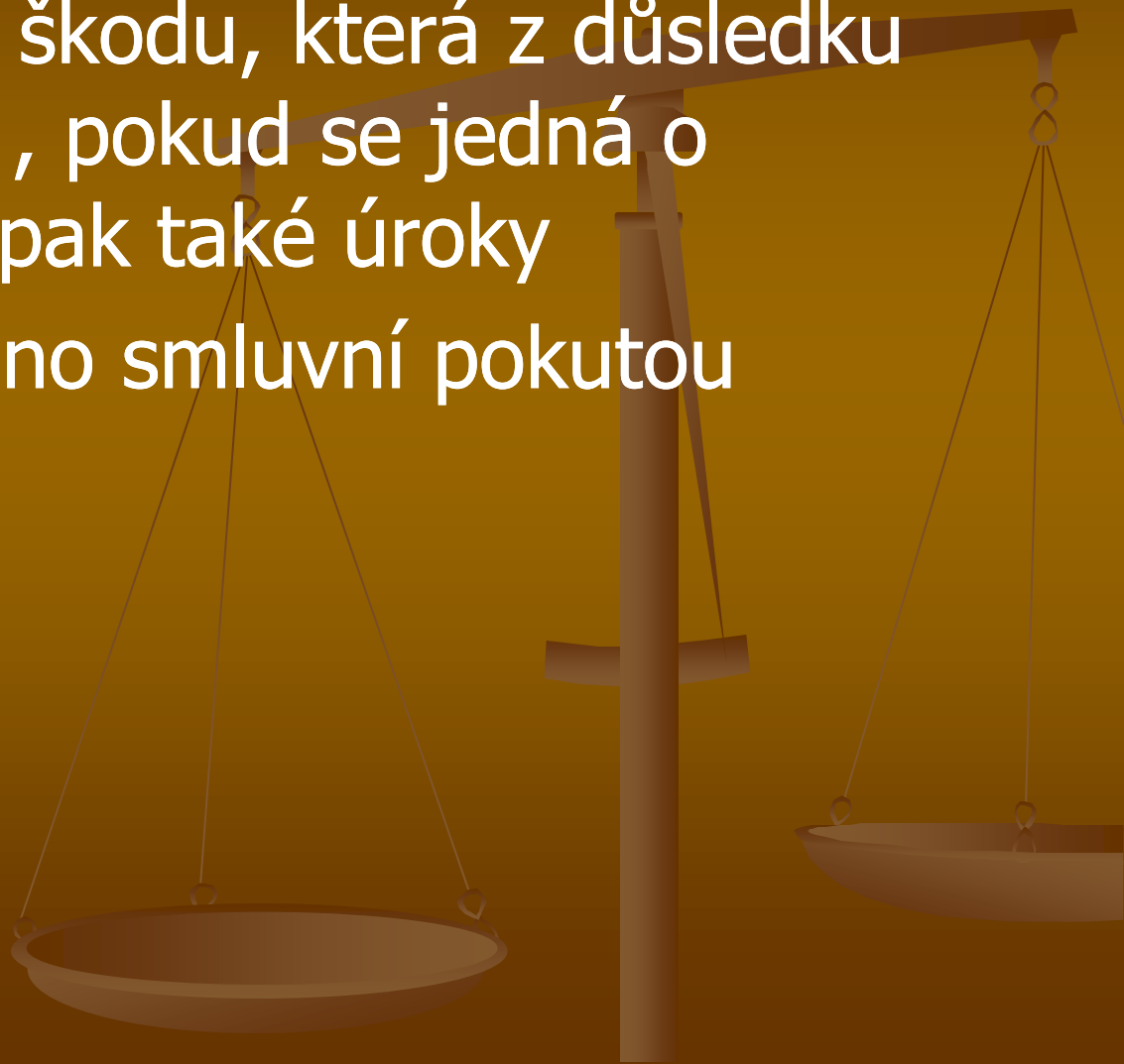
odpovědnost za vady

- kdo přenechá někomu jinému věc za úplatu, odpovídá za to, že věc bude mít požadované (obvyklé) vlastnosti
- neodpovídá za vady zjevné při předání
- nároky z vad je nutno uplatňovat bez prodlení, v obecné promlčecí lhůtě
- může být spojeno s odpovědností za vzniklou škodu

odpovědnost za prodlení

- odpovědnost za škodu, která z důsledku prodlení vznikla , pokud se jedná o peněžitě plnění pak také úroky
- Může být ošetřeno smluvní pokutou

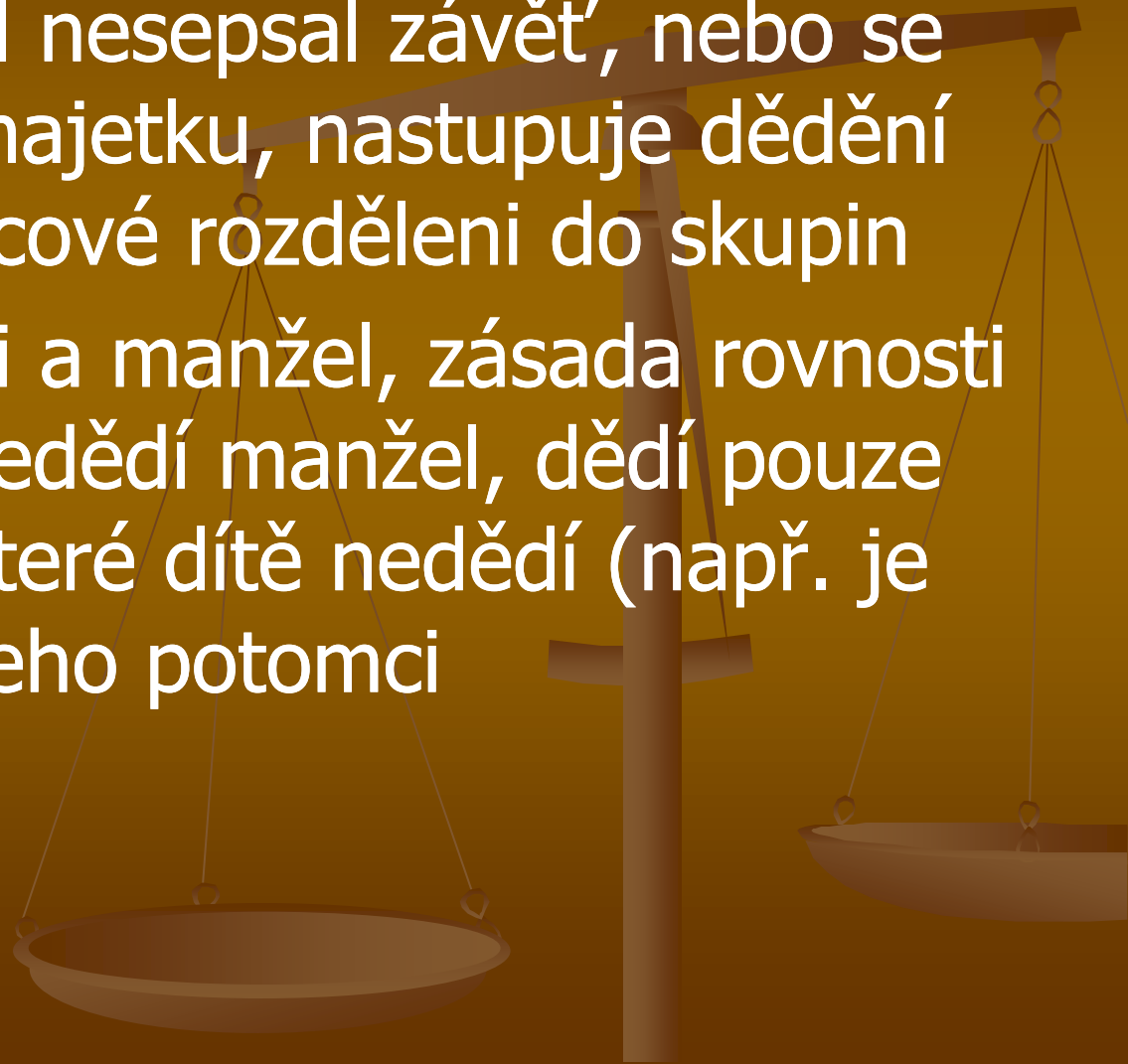

dědění

- se smrtí fyzické osoby (zůstavitele) nastávají významné následky, většina práv a povinností přecházejí prostřednictvím dědění na právní nástupce (dědici)
- dědění je spojeno s dědickým řízením a s rozhodnutím soudu, řízení se zahajuje z úřední povinnosti po smrti FO
- dědictví se pak nabývá zpětně ke dni smrti
- dědictví je právo , ne povinnost – lze odmítnout, pokud nedědí dědicové, dědictví připadne státu tzv. odúmrt'
- 2 způsoby dědění - ze zákona a na základě závěti

dědění ze zákona

- pokud zůstavitel nese-psal závěť, nebo se netýká celého majetku, nastupuje dědění ze zákona, dědicové rozdělení do skupin
- 1. skupina : děti a manžel, zásada rovnosti podílů, pokud nedědí manžel, dědí pouze děti, pokud některé dítě nedědí (např. je po smrti) dědí jeho potomci

Dědění ze zákona

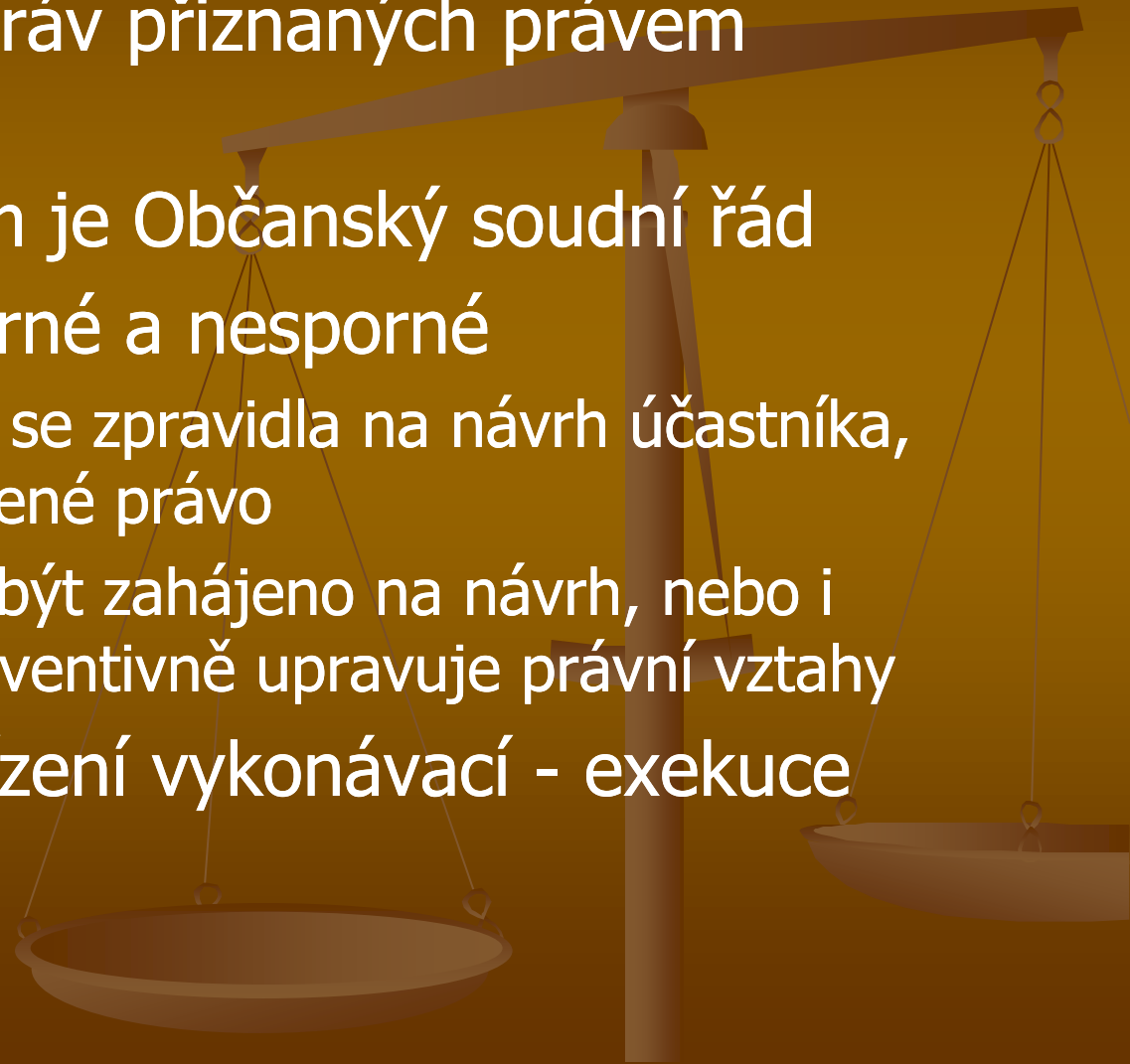
- 2. skupina: manžel, rodiče zůstavitele, osoby žijící nejméně rok před smrtí ve společné domácnosti se zůstavitelem, manžel $\frac{1}{2}$, zbytek rovný podíl, stejné postavení jako rodiče mají i osvojitelé, pokud někdo nedědí dochází k přírůstku podílů
- 3. skupina: sourozenci, osoba žijící ve stejné domácnosti, stejné podíly, pokud někdo nedědí dochází k přírůstku podílů
- 4. skupina :prarodiče, pokud nedědí, přírůstek podílů

Dědění na základě závěti

- závět musí být písemná, pořizovatel závěti smí převést pouze tolik práv, kolik jich sám má, nemusí se týkat celého majetku, zbytek se dědí podle zákona
- závět musí být písemná, pořizovatel závěti musí mít plnou způsobilost k právním úkonům (děti od 15 let), sepsaná vlastní rukou, pokud pouze podpis, jsou nutní 2 svědci
- závět lze kdykoliv zrušit, nebo sepsat novou

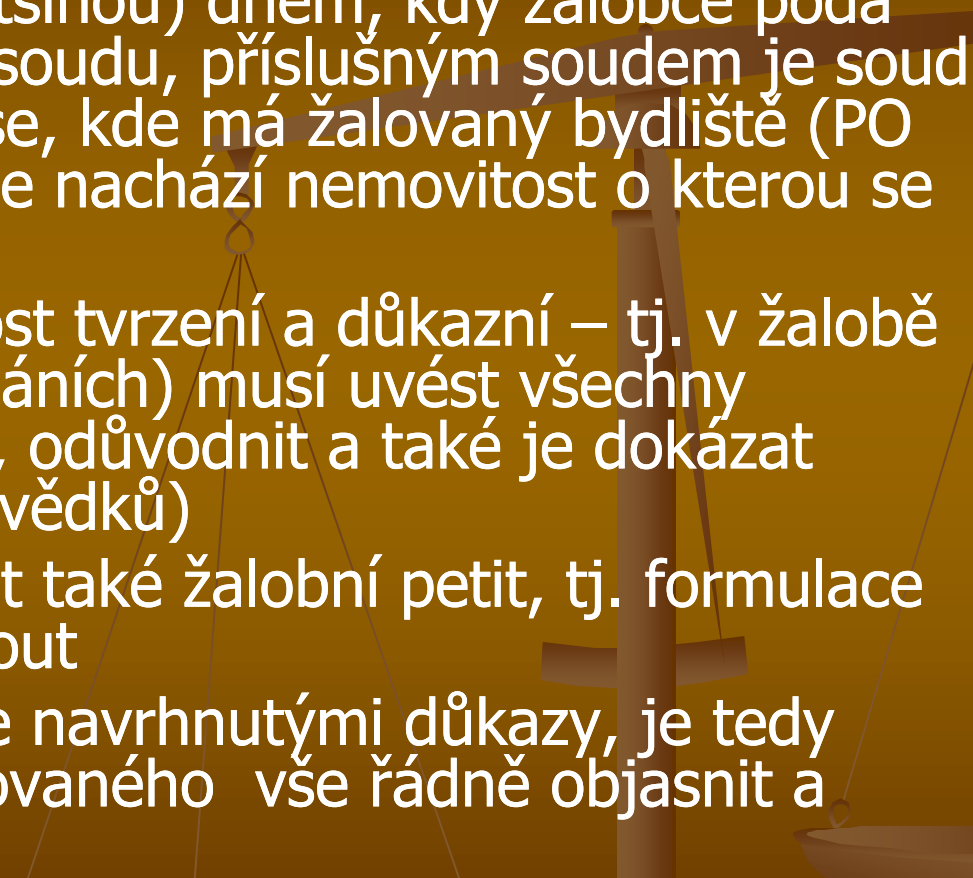
Občanské právo procesní

- slouží k ochraně práv přiznaných právem hmotným
- hlavním předpisem je Občanský soudní řád
- 2 druhy řízení sporné a nesporné
 - sporné – zahajuje se zpravidla na návrh účastníka, opravuje již porušené právo
 - nesporné – může být zahájeno na návrh, nebo i z moci úřední, preventivně upravuje právní vztahy
- zvláštní řízení je řízení vykonávací - exekuce

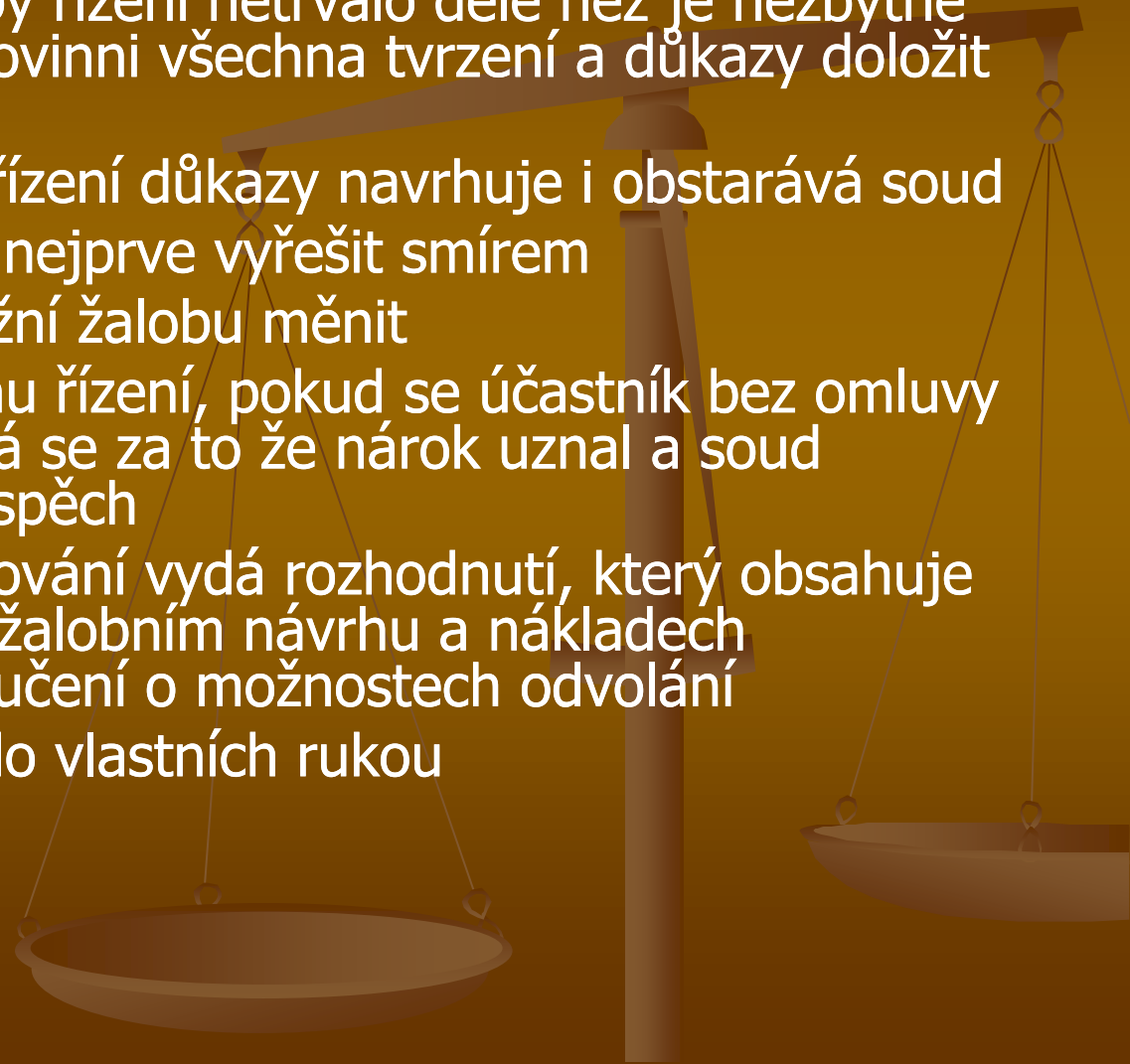

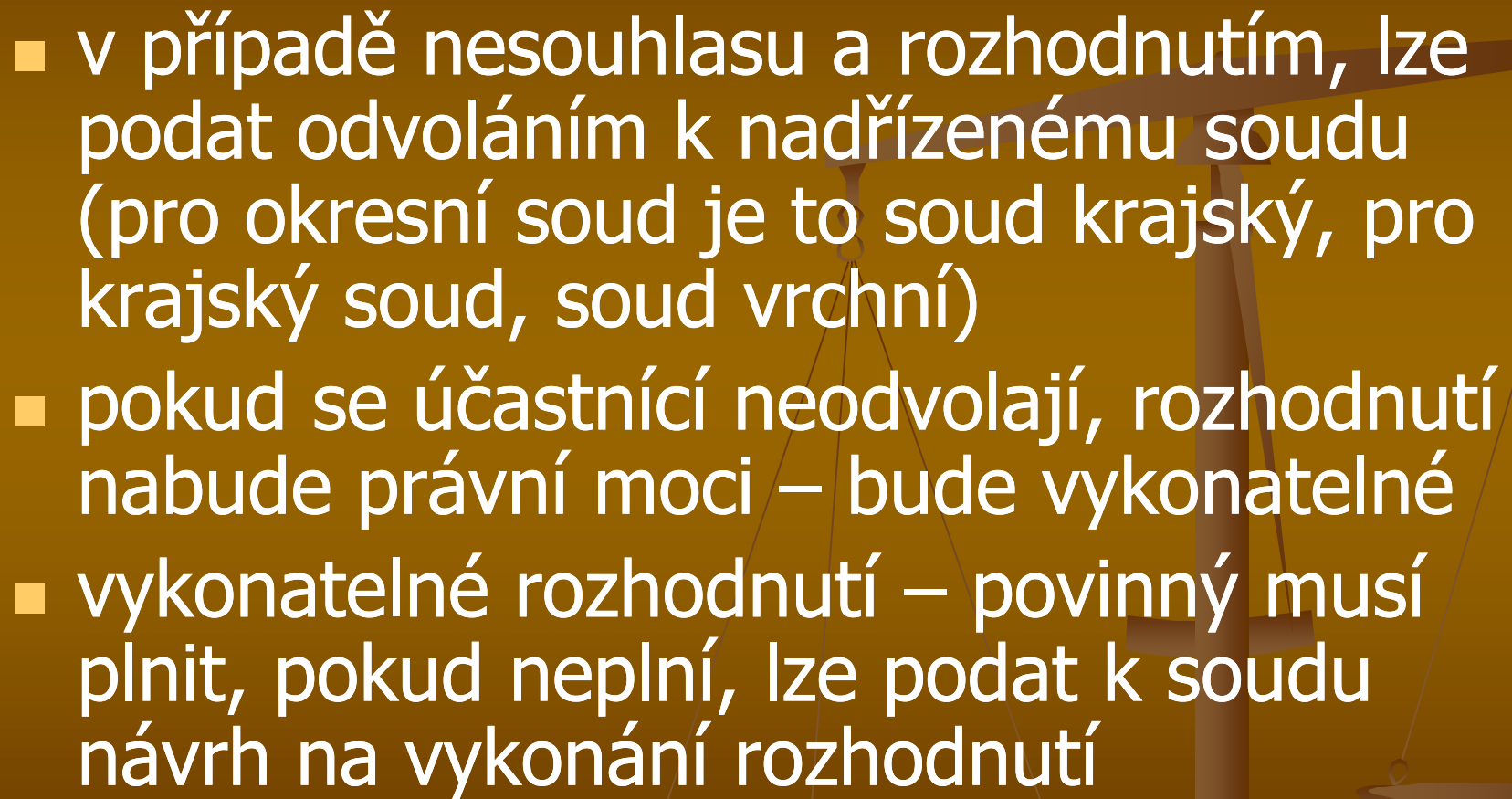
Řízení

- řízení se v prvním stupni vede zpravidla u Okresního soudu (v Praze je to Obvodní soud, v Brně Městský soud), řízení v obchodních věcech u Krajského soudu (v Praze je to Městský soud)
- účastníci řízení se nazývají žalobce a žalovaný (u sporu) a musí mít způsobilost k právům a povinnostem a způsobilost k právním úkonům
- pokud nemá účastník způsobilost k právním úkonům, musí být zastoupen zákonným zástupcem nebo opatrovníkem

-
- řízení se zahajuje (většinou) dnem, kdy žalobce podá žalobu u příslušného soudu, příslušným soudem je soud nacházející se v okrese, kde má žalovaný bydliště (PO sídlo), případně kde se nachází nemovitost o kterou se vede spor
 - v žalobce má povinnost tvrzení a důkazní – tj. v žalobě (případně dalších podáních) musí uvést všechny rozhodné skutečnosti, odůvodnit a také je dokázat (listinou, výslechem svědků)
 - žalobě je možno uvést také žalobní petit, tj. formulace jak má soud rozhodnout
 - soud se zabývá pouze navrženými důkazy, je tedy v zájmu žalobce i žalovaného vše řádně objasnit a prokázat

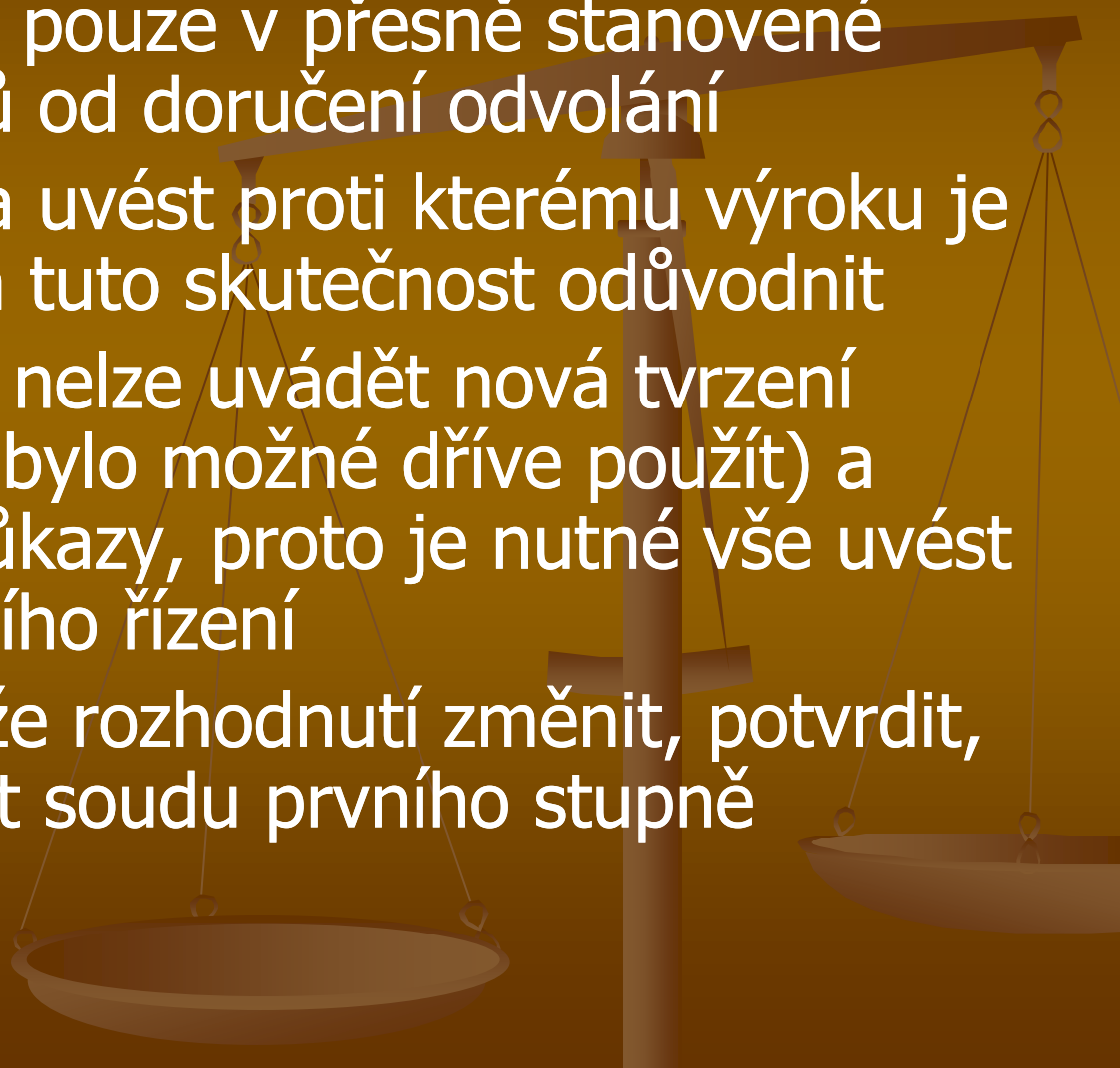
- koncentrace řízení – aby řízení netrvalo déle než je nezbytně nutné, účastníci jsou povinni všechna tvrzení a důkazy doložit do konce 1. jednání.
- v případě nesporného řízení důkazy navrhuje i obstarává soud
- soud s vždy snaží spor nejprve vyřešit smírem
- v průběhu řízení je možná žalobu měnit
- nutná aktivita v průběhu řízení, pokud se účastník bez omluvy nedostaví k jednání, má se za to že nárok uznal a soud rozhodne v jeho neprospěch
- soud na základě dokazování vydá rozhodnutí, který obsahuje výrok, tj. rozhodnutí o žalobním návrhu a nákladech řízení, odůvodnění a poučení o možnostech odvolání
- rozsudek se doručuje do vlastních rukou

-
- v případě nesouhlasu a rozhodnutím, lze podat odvoláním k nadřízenému soudu (pro okresní soud je to soud krajský, pro krajský soud, soud vrchní)
 - pokud se účastníci neodvolají, rozhodnutí nabude právní moci – bude vykonatelné
 - vykonatelné rozhodnutí – povinný musí plnit, pokud neplní, lze podat k soudu návrh na vykonání rozhodnutí

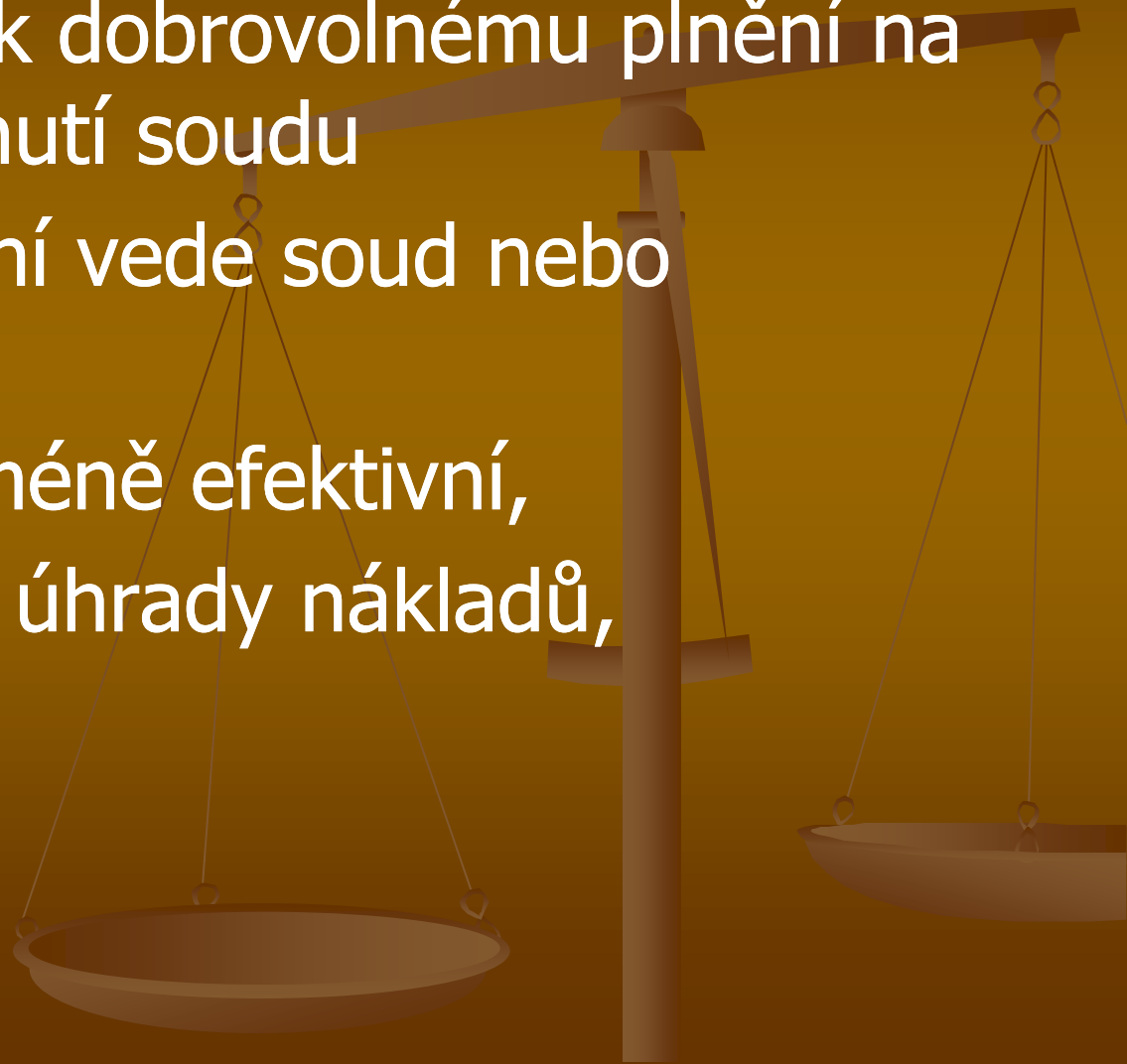
odvolání

- odvolání lze podat pouze v přesně stanovené lhůtě tj. od 15 dnů od doručení odvolání
- v odvolání je třeba uvést proti kterému výroku je odvolání podáno a tuto skutečnost odůvodnit
- v odvolacím řízení nelze uvádět nová tvrzení (kromě těch co nebylo možné dříve použít) a navrhopvat nové důkazy, proto je nutné vše uvést již v průběhu prvního řízení
- odvolací soud může rozhodnutí změnit, potvrdit, nebo zrušit a vrátit soudu prvního stupně

Vykonávací řízení

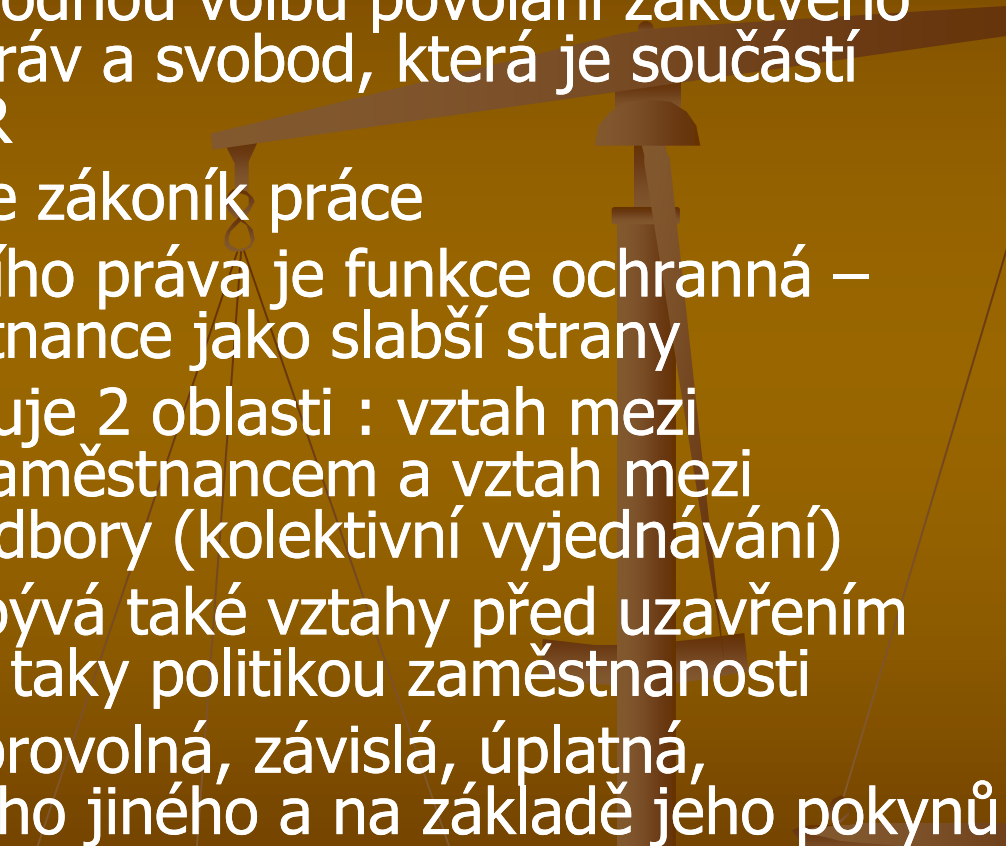
- Pokud nedojde k dobrovolnému plnění na základě rozhodnutí soudu
- Vykonávací řízení vede soud nebo exekutor
- Soud-levnější, méně efektivní,
- Exekutor- riziko úhrady nákladů, efektivnější

Pracovní právo

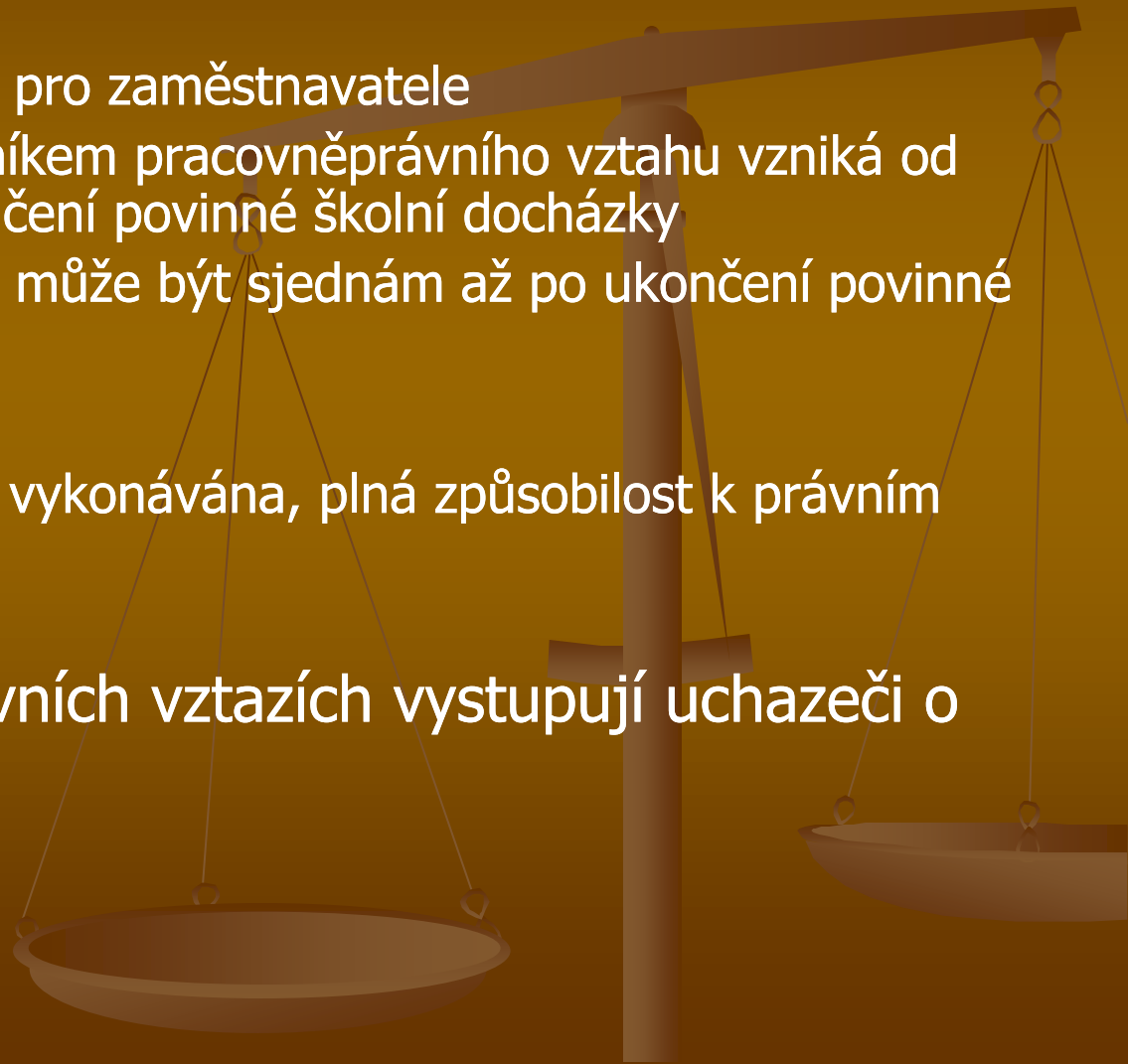

Obecně

- právo na práci a svobodnou volbu povolání zakotveno v Listině základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku ČR
 - základním zákonem je zákoník práce
 - hlavní funkcí pracovního práva je funkce ochranná – posiluje pozici zaměstnance jako slabší strany
 - pracovní právo upravuje 2 oblasti : vztah mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem a vztah mezi zaměstnavatelem a odbory (kolektivní vyjednávání)
 - pracovní právo se zabývá také vztahy před uzavřením pracovního poměru a taky politikou zaměstnanosti
 - práce je musí být dobrovolná, závislá, úplatná, vykonávaná pro někoho jiného a na základě jeho pokynů
-

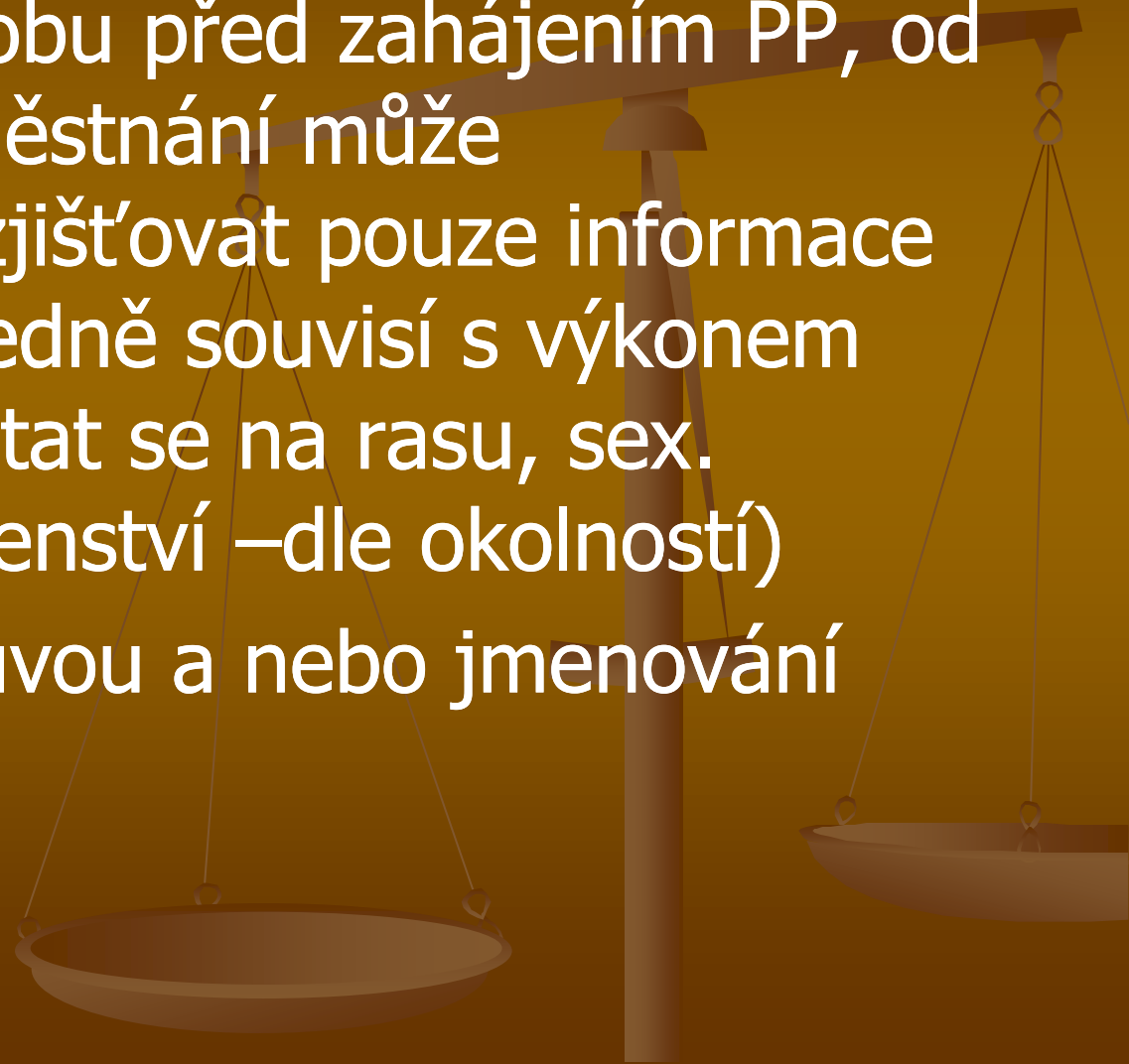
subjekty

- Zaměstnanec
 - FO , která koná práci pro zaměstnavatele
 - způsobilost být účastníkem pracovněprávního vztahu vzniká od 15 let, nebo od dokončení povinné školní docházky
 - den nástupu od práce může být sjednám až po ukončení povinné školní docházky
- Zaměstnavatel
 - ten pro koho je práce vykonávána, plná způsobilost k právním úkonům
 - FO, PO, stát...
- -dále v pracovně právních vztazích vystupují uchazeči o zaměstnání, odbory..

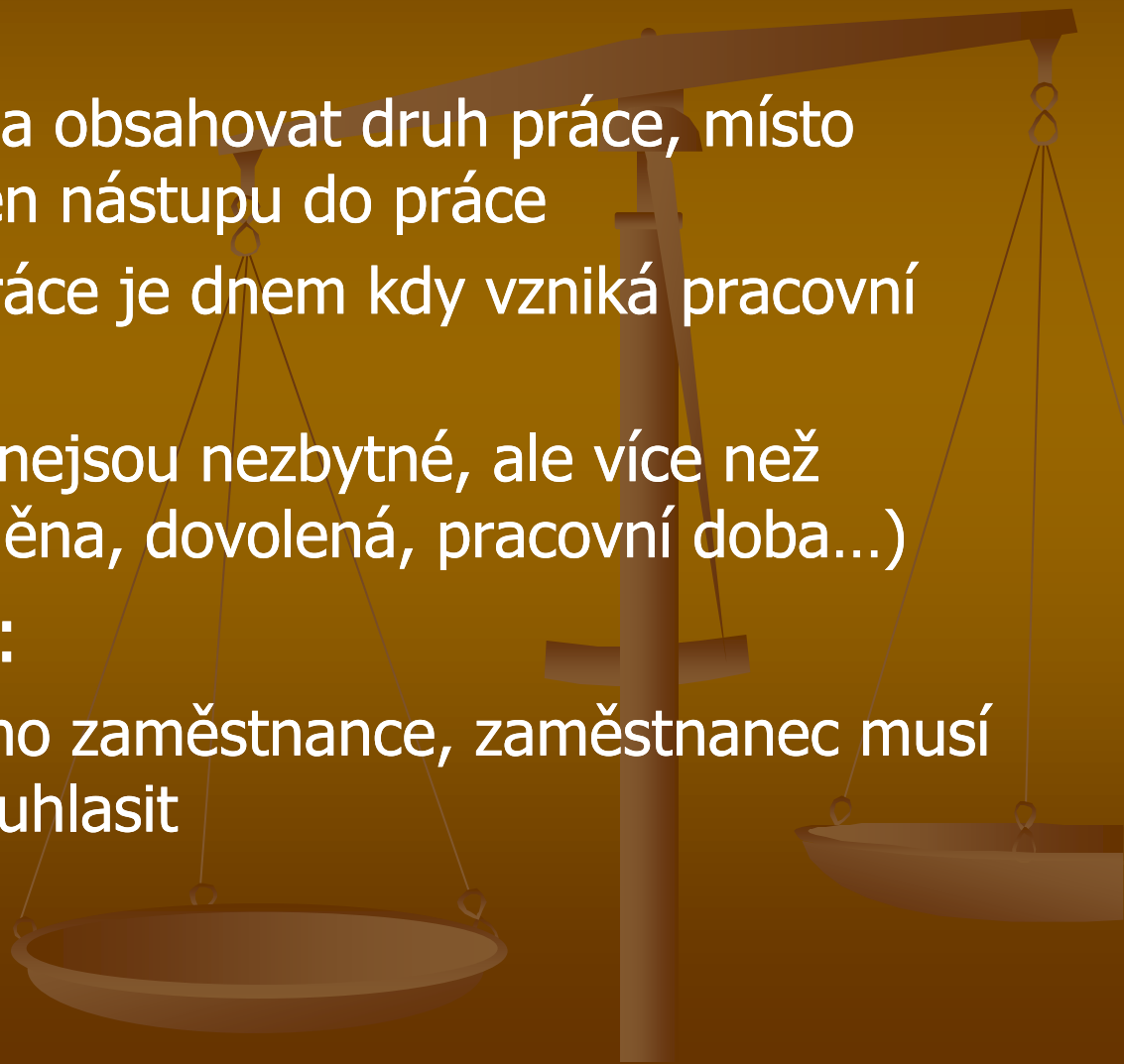
Vznik pracovního poměru

- ZP upravuje i dobu před zahájením PP, od uchazeče o zaměstnání může zaměstnavatel zjišťovat pouze informace které bezprostředně souvisí s výkonem práce (tedy neptat se na rasu, sex, Orientaci, těhotenství –dle okolností)
- PP vzniká smlouvou a nebo jmenováním

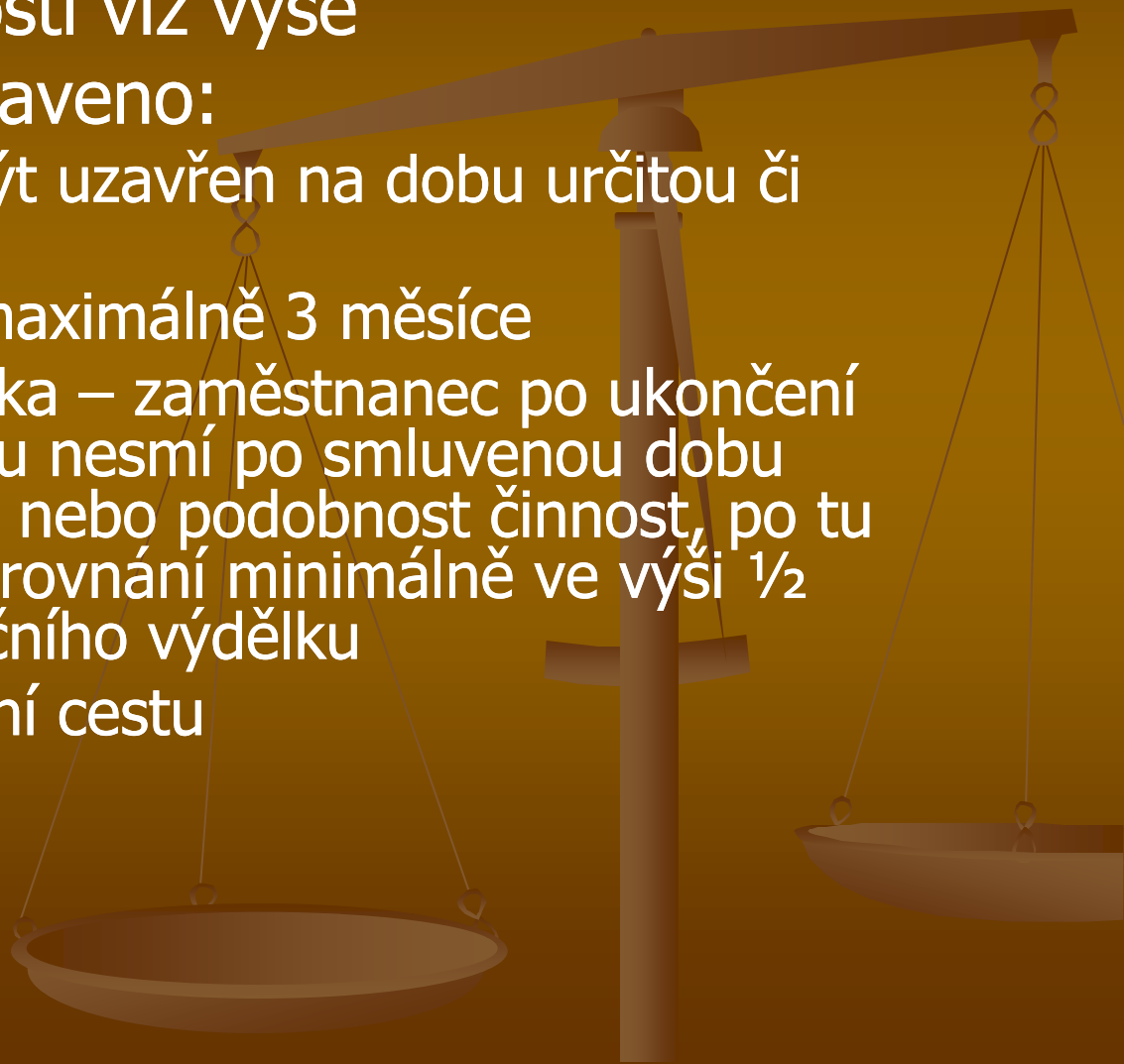
Vznik pracovního poměru

- vznik smlouvou :
 - musí být písemná a obsahovat druh práce, místo výkonu práce a den nástupu do práce
 - den nástupu do práce je dnem kdy vzniká pracovní poměr
 - ostatní náležitosti nejsou nezbytné, ale více než doporučené (odměna, dovolená, pracovní doba...)
- vznik jmenováním:
 - musí jít o vedoucího zaměstnance, zaměstnanec musí se jmenováním souhlasit

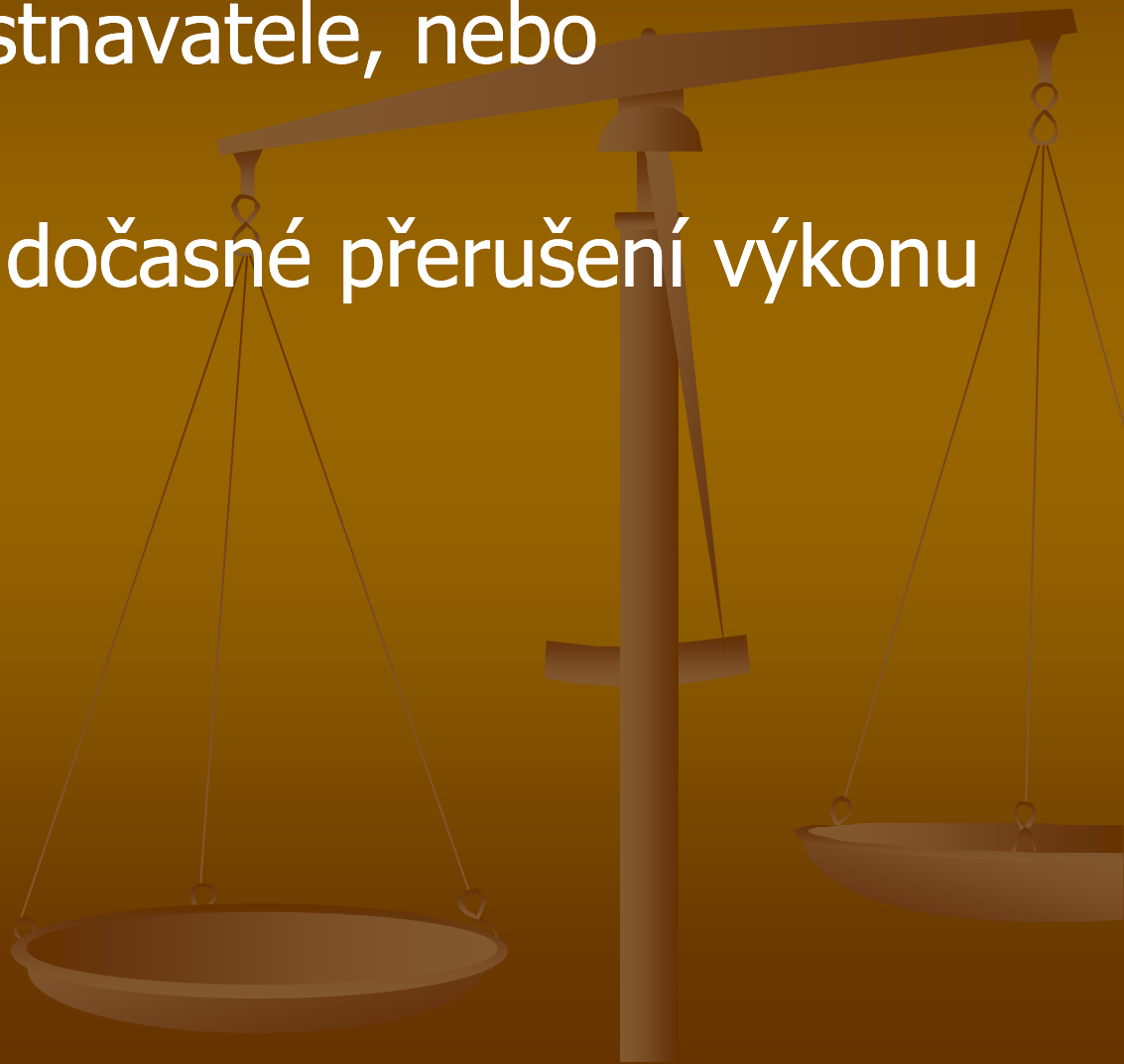
Pracovní smlouva

- podstatné náležitosti viz výše
- dále může být upraveno:
 - doba PP - může být uzavřen na dobu určitou či neurčitou
 - zkušební doba – maximálně 3 měsíce
 - konkurenční doložka – zaměstnanec po ukončení pracovního poměru nesmí po smluvenou dobu vykonávat stejnou nebo podobnou činnost, po tu dobu mu náleží vyrovnání minimálně ve výši $\frac{1}{2}$ průměrného měsíčního výdělku
 - vysílání na pracovní cestu
 - další ujednání

Překážky v práci

- na straně zaměstnavatele, nebo zaměstnance
- právem uznané dočasné přerušování výkonu práce

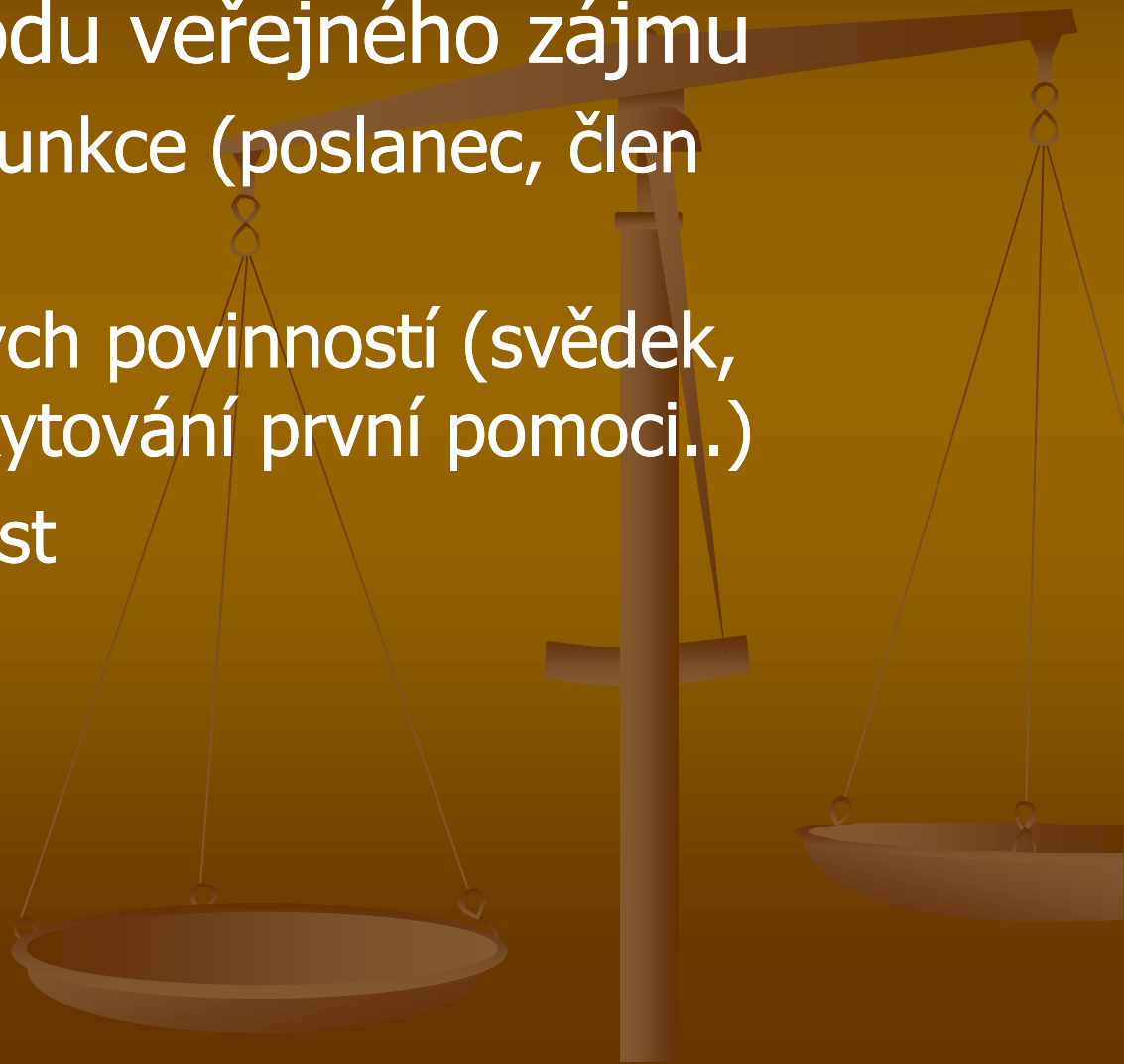
Na straně zaměstnance

■ důležité osobní překážky

- dočasná pracovní neschopnost, karanténa – nárok na náhradu mzdy ve výši 60% průměrného výdělku , 4.-21. zaměstnavatel, pak právo na nemocenské pojištění – stát
- mateřská dovolená – jen pro zaměstnankyni, standardní délka 28 týdnů ,
- rodičovská dovolené – může kterýkoliv z rodičů, klidně i oba,
- ošetřování dítěte mladšího 10let –
- vyšetření/ošetření – volno s náhradou mzdy ve výši průměrného výdělku
- přerušení dopravního provozu – bez náhrady mzdy
- svatba, narození dítěte, úmrtí....

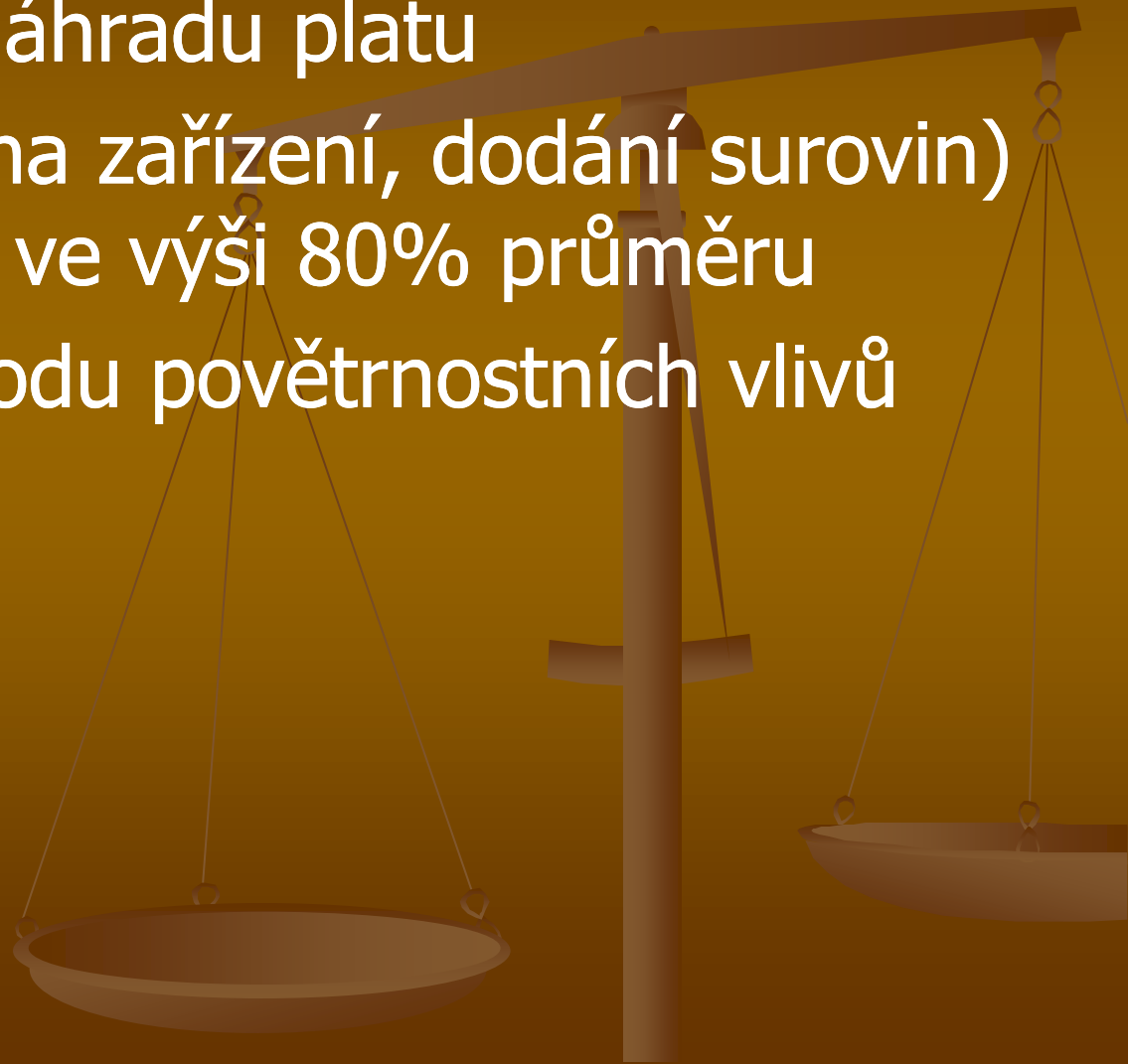
Na straně zaměstnance

- překážky z důvodu veřejného zájmu
 - výkon veřejné funkce (poslanec, člen zastupitelstva)
 - výkon občanských povinností (svědek, tlumočnick, poskytování první pomoci..)
 - branná povinnost
 - stávka

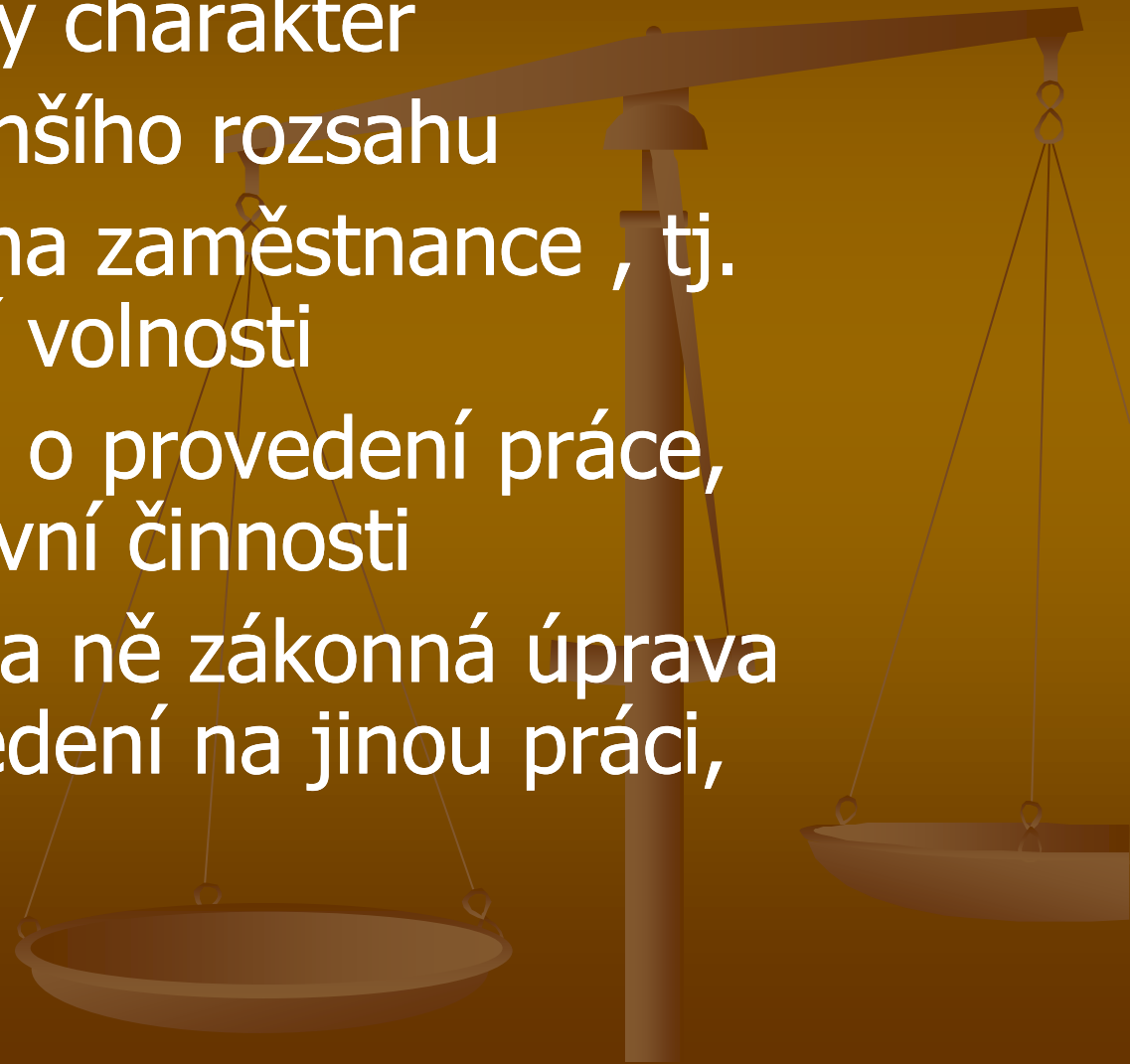
na straně zaměstnavatele

- vždy nárok na náhradu platu
- prostoje (porucha zařízení, dodání surovin)
, náhrada mzdy ve výši 80% průměru
- přerušení z důvodu povětrnostních vlivů
- jiné překážky

Práce konané mimo pracovní poměr

- pouze doplňkový charakter
- pro činnosti menšího rozsahu
- omezená ochrana zaměstnance , tj. posílení smluvní volnosti
- 2 typy : dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti
- nevztahuje se na ně zákonná úprava dovolené, převedení na jinou práci, odstupné, atd.

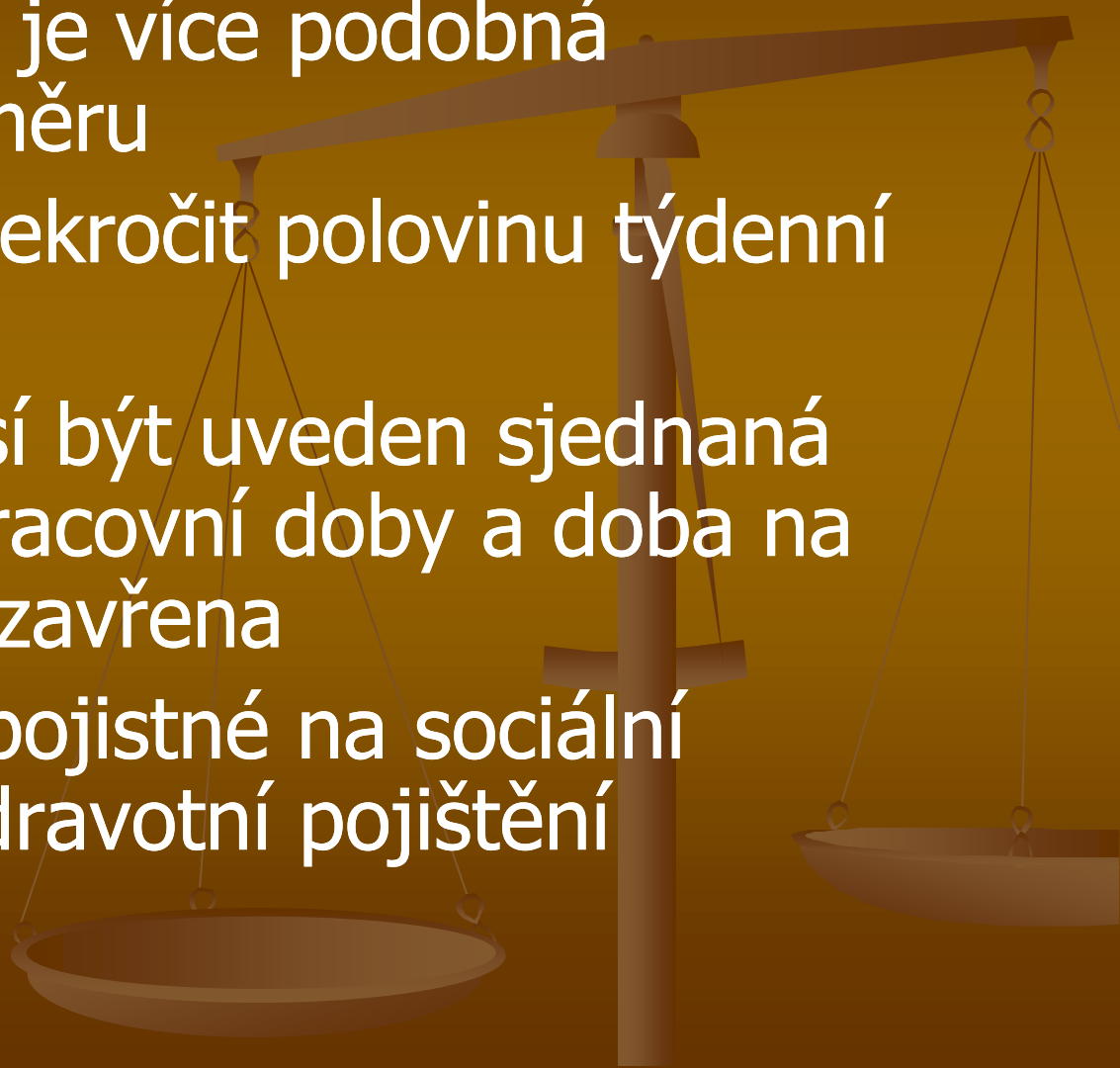

Dohoda o provedení práce

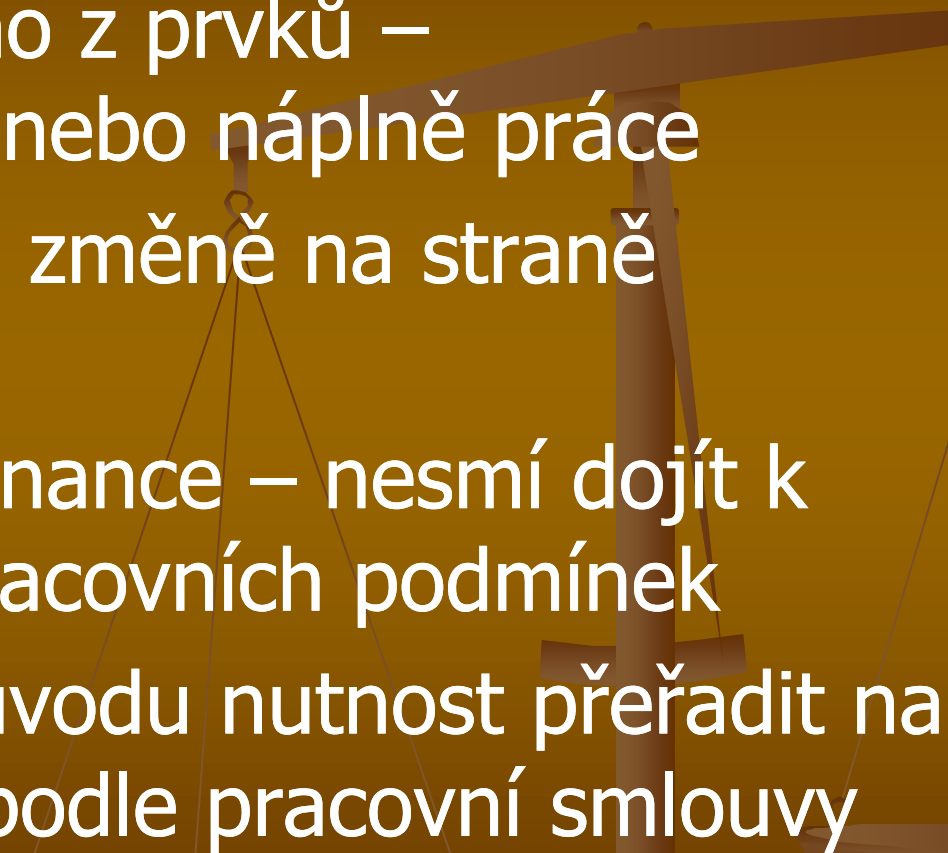
- musí být písemně, na omezený rozsah hodin (do 300 za rok – počítají se všechny dohody u daného zaměstnavatele)
- platí se pouze daň z příjmu
- pokud příjem z dohod přesáhne 10.000,- měsíčně, odvádí se pojistné n sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění
- nejsou předepsány náležitosti smlouvy

Dohoda o pracovní činnosti

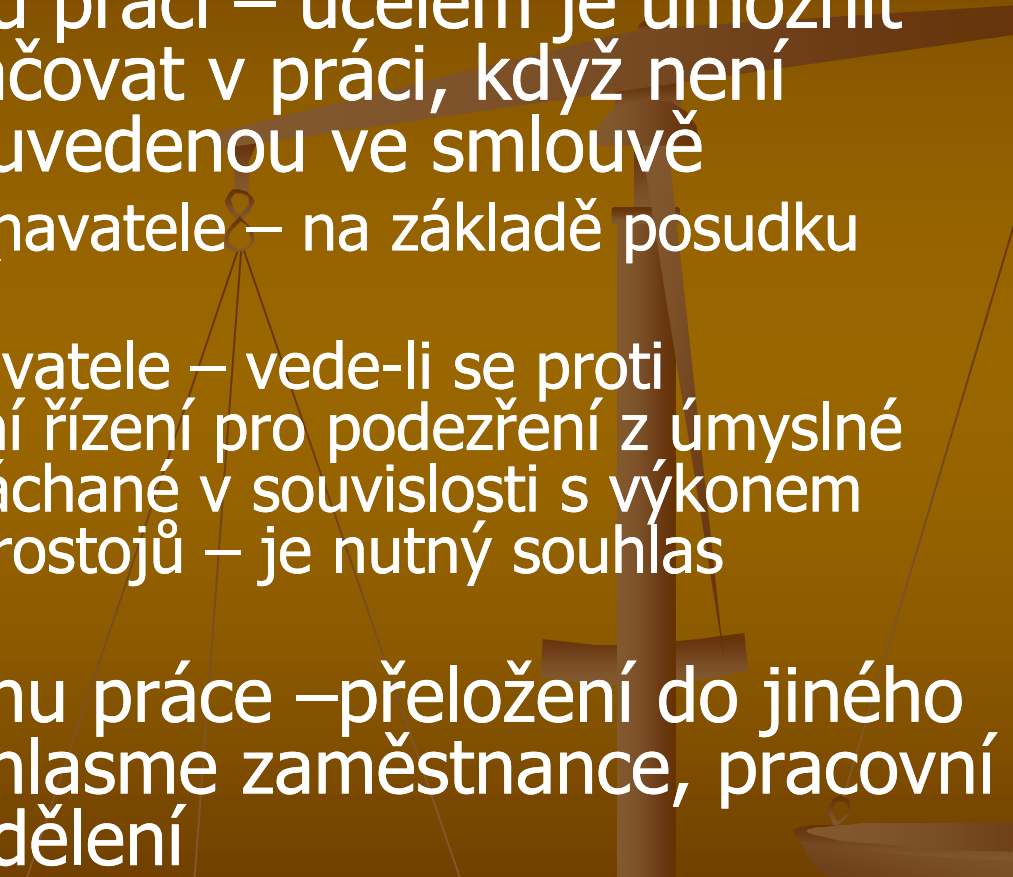
- také písemně, je více podobná pracovnímu poměru
- rozsah nesmí překročit polovinu týdenní pracovní doby
- ve smlouvě musí být uvedena sjednaná práce, rozsah pracovní doby a doba na kterou je DPČ uzavřena
- odvádí se daň, pojistné na sociální zabezpečení i zdravotní pojištění

Změna pracovního poměru

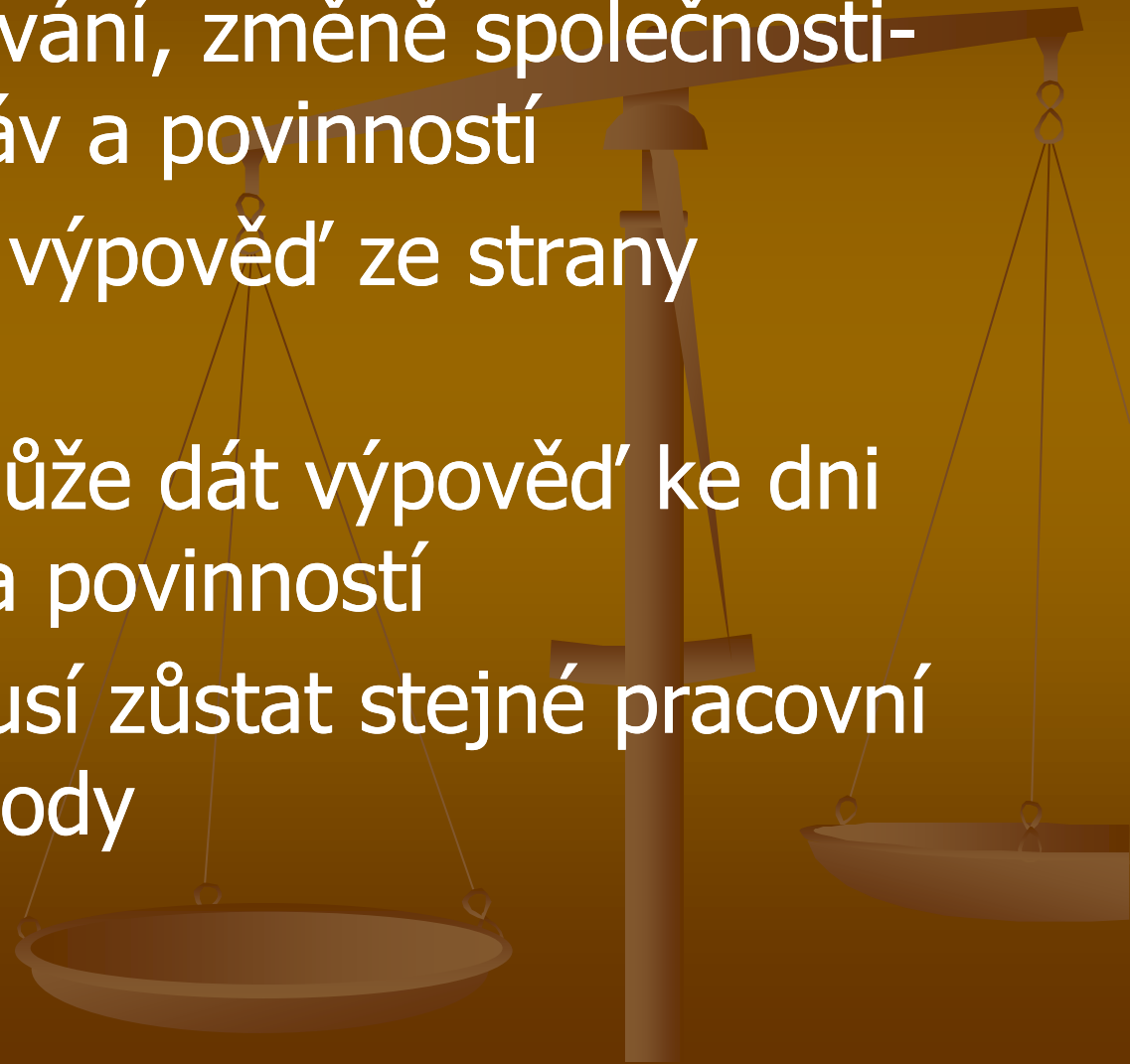
- Změna některého z prvků – zaměstnavatele nebo náplně práce
 - Nemůže dojít ke změně na straně zaměstnance
 - Ochrana zaměstnance – nesmí dojít k zhoršení jeho pracovních podmínek
 - Po odpadnutí důvodu nutnost přeřadit na pracovní pozici podle pracovní smlouvy
-

Změna náplně práce

- převedení na jinou práci – účelem je umožnit zaměstnanci pokračovat v práci, když není schopen konat tu uvedenou ve smlouvě
 - povinnost zaměstnavatele – na základě posudku lékaře, těhotenství
 - možnost zaměstnavatele – vede-li se proti zaměstnanci trestní řízení pro podezření z úmyslné trestné činnosti spáchané v souvislosti s výkonem práce, v případě prostožů – je nutný souhlas zaměstnance
 - změna místa výkonu práce – přeložení do jiného místa pouze s souhlasem zaměstnance, pracovní cesta, dočasné přidělení
-

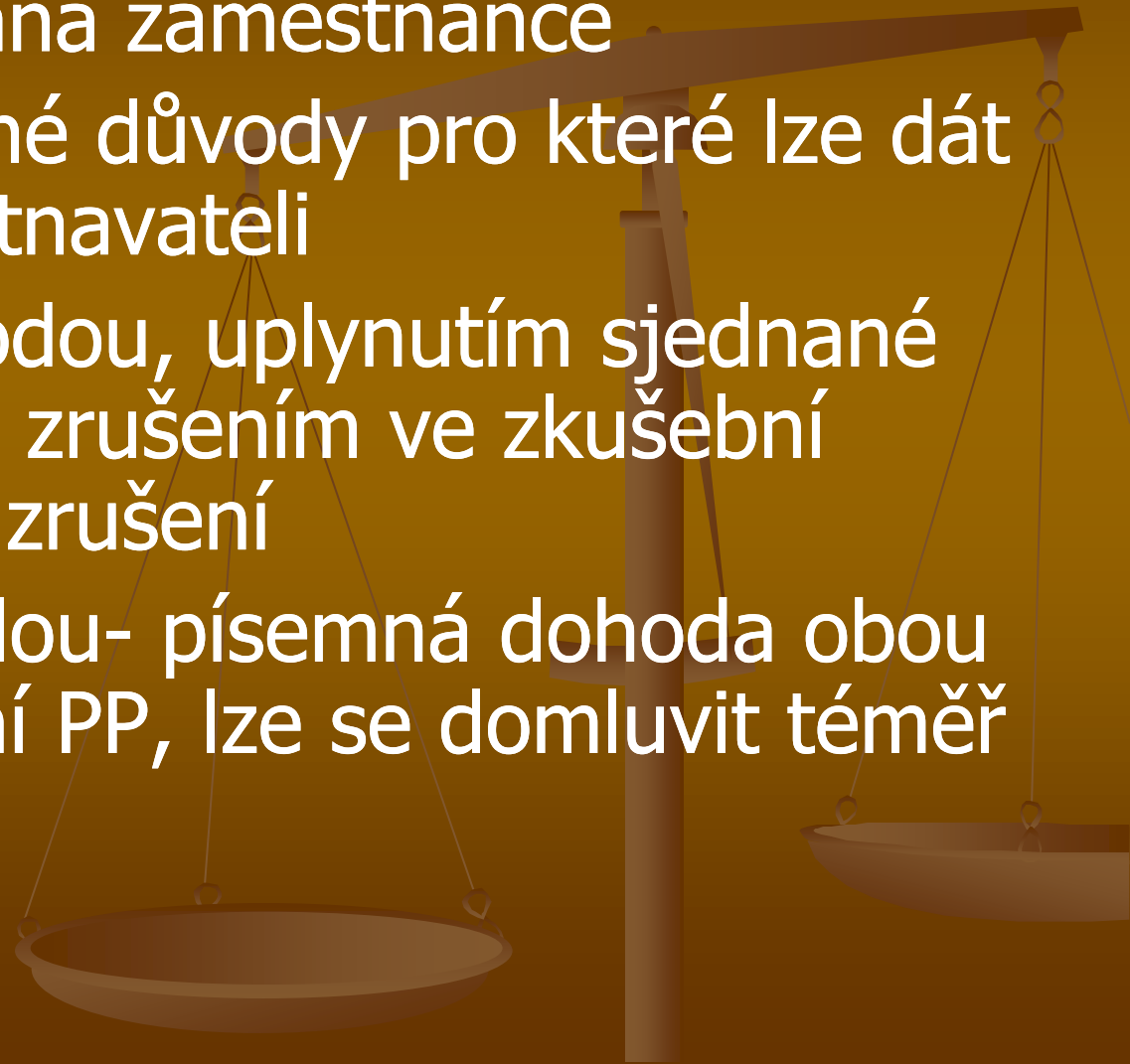
Změna zaměstnavatele

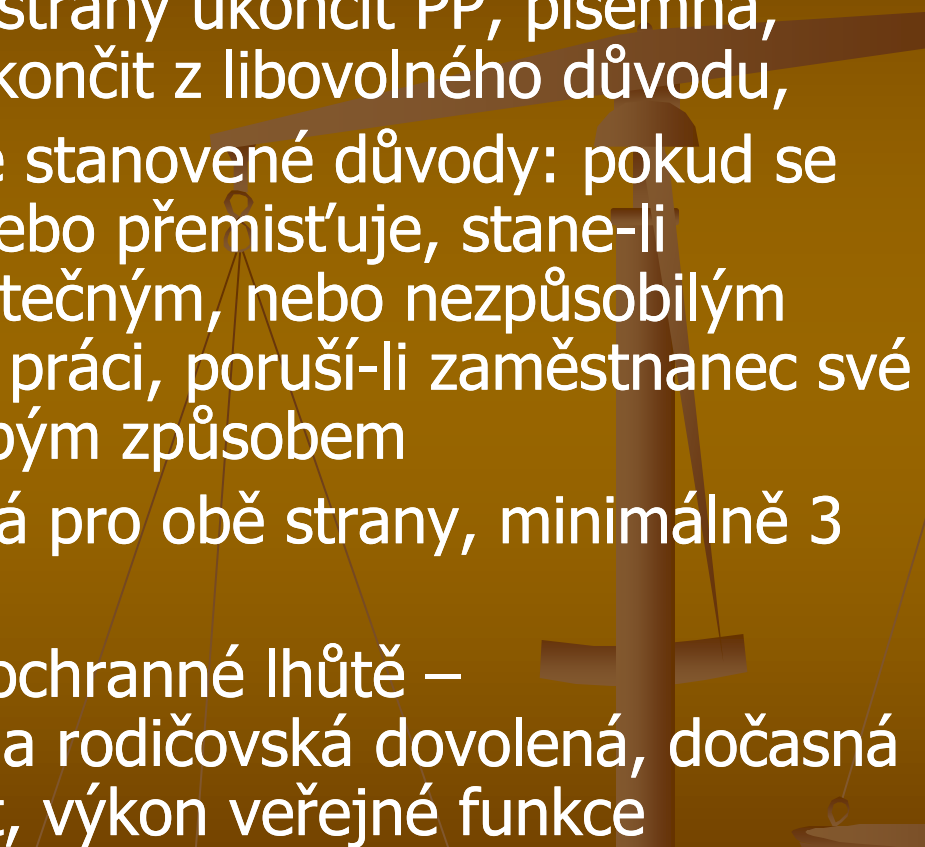
- Při dělení, slučování, změně společnosti-
tzv. přechod práv a povinností
- Není důvod pro výpověď ze strany
zaměstnavatele
- Zaměstnanec může dát výpověď ke dni
přechodu práv a povinností
- Zaměstnanci musí zůstat stejné pracovní
podmínky a výhody

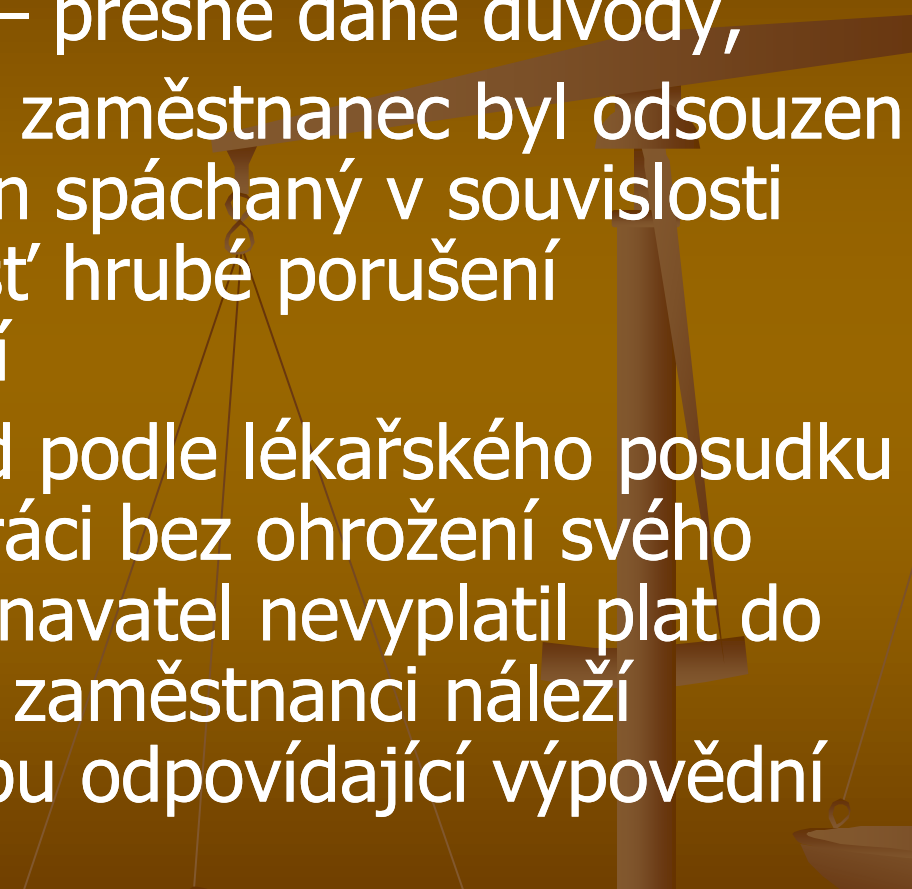

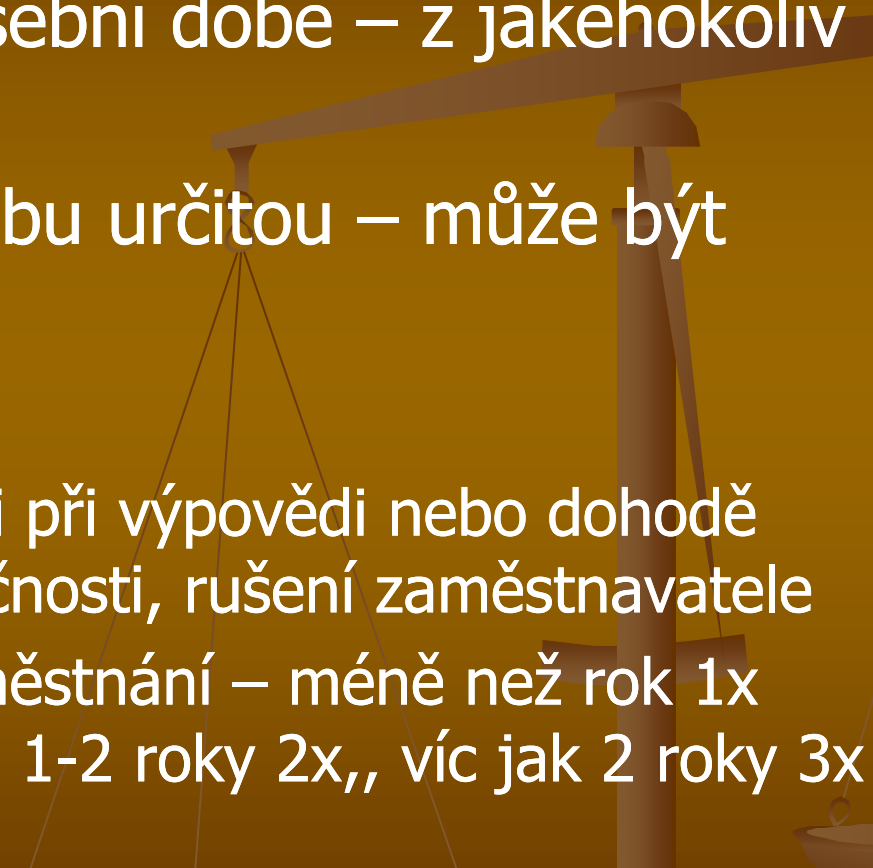
Ukončení pracovního poměru

- nejsilnější ochrana zaměstnance
- přesně stanovené důvody pro které lze dát výpověď zaměstnavateli
- ukončení : dohodou, uplynutím sjednané doby, výpovědí, zrušením ve zkušební době, okamžité zrušení
- Ukončení dohodou- písemná dohoda obou stran o ukončení PP, lze se domluvit téměř na čemkoliv

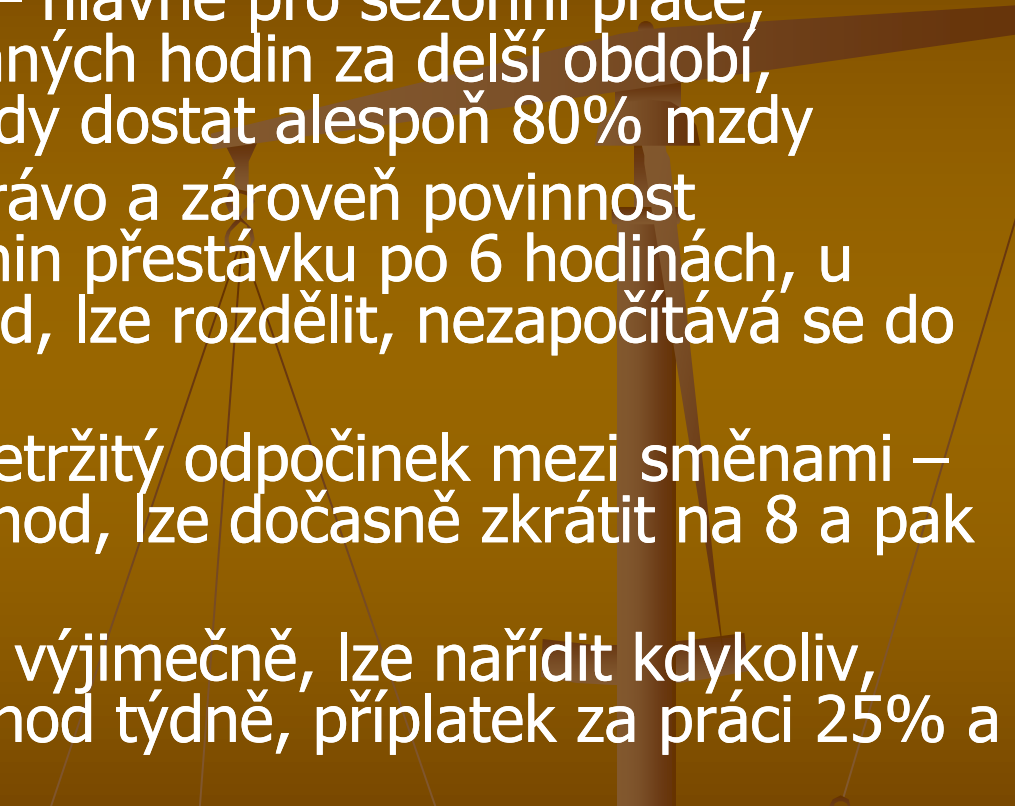
-
- Výpověď- vůle jedné strany ukončit PP, písemná, zaměstnanec může ukončit z libovolného důvodu,
 - zaměstnavatel přesně stanovené důvody: pokud se zaměstnavatel ruší, nebo přemísťuje, stane-li s zaměstnanec nadbytečným, nebo nezpůsobilým vykonávat sjednanou práci, poruší-li zaměstnanec své povinnosti zvláště hrubým způsobem
 - výpovědní lhůta stejná pro obě strany, minimálně 3 měsíce
 - nelze dát výpověď v ochranné lhůtě – těhotenství, mateřská a rodičovská dovolená, dočasná pracovní neschopnost, výkon veřejné funkce

-
- Okamžité zrušení PP – přesně dané důvody,
 - zaměstnavatel-pokud zaměstnanec byl odsouzen za úmyslný trestný čin spáchaný v souvislosti výkonem práce, zvláště hrubé porušení pracovních povinností
 - zaměstnanec – pokud podle lékařského posudku nemůže vykonávat práci bez ohrožení svého zdraví, pokud zaměstnavatel nevyplatil plat do 15 dnů po splatnosti, zaměstnanci náleží náhrada mzdy po dobu odpovídající výpovědní lhůtě

-
- Zrušení PP ve zkušební době – z jakéhokoliv důvodu, písemně
 - Skončení PP na dobu určitou – může být maximálně 3 roky,
 - Odstupné
 - náleží zaměstnanci při výpovědi nebo dohodě z důvodu nadbytečnosti, rušení zaměstnavatele
 - výše dle délky zaměstnání – méně než rok 1x průměrný výdělek, 1-2 roky 2x,, víc jak 2 roky 3x průměrný výdělek

Pracovní doba a doba odpočinku

- stanovená týdenní pracovní doba -40hod týdně, u třísměnného a nepřetížitelného provozu 37,5hod týdně, U dvousměnného 38,75 hod, kolektivní smlouvou lze zkrátit
- rozvržení pracovní doby – zpravidla 5 pracovních dnů, délka směny nesmí přesáhnout 12hod, povinnost evidovat přesčasy
- pružné rozvržení pracovní doby – základní pracovní doba kdy j povinnost být na pracovišti a volitelná pracovní doba

-
- konto pracovní doby – hlavně pro sezónní práce, vyúčtování odpracovaných hodin za delší období, zaměstnanec musí vždy dostat alespoň 80% mzdy
 - přestávka v práci – právo a zároveň povinnost zaměstnance na 30 min přestávku po 6 hodinách, u mladistvého po 4.5hod, lze rozdělit, nezapočítává se do pracovní doby
 - doba odpočinku-nepřetržitý odpočinek mezi směny – musí být nejméně 12hod, lze dočasně zkrátit na 8 a pak vynahradiť
 - práce přesčas-dle jen výjimečně, lze naříditi kdykoliv, nesmí být více než 8 hod týdně, příplatek za práci 25% a nebo náhradní volno

Odměňování práce

- Plat – odměna za práci vykonávanou pro stát, územní samosprávný celek, státní fond, příspěvková organizace, zřízená školská právnická osoba
- Mzda-odměna za práci u ostatních zaměstnanců
- Minimální mzda-nejnižší přípustná výše sjednané odměny, stanoven nařízením vlád yo minimální a zaručené mzdě, pro rok 2012: 48,10/hod nebo 8000,- za měsíc
- Zaručená mzda- výše odstupňována dle složitosti a zařazení práce do skupin
- Určení výše odměny – mzda – smluvní, plat dle tabulek

Příplatky

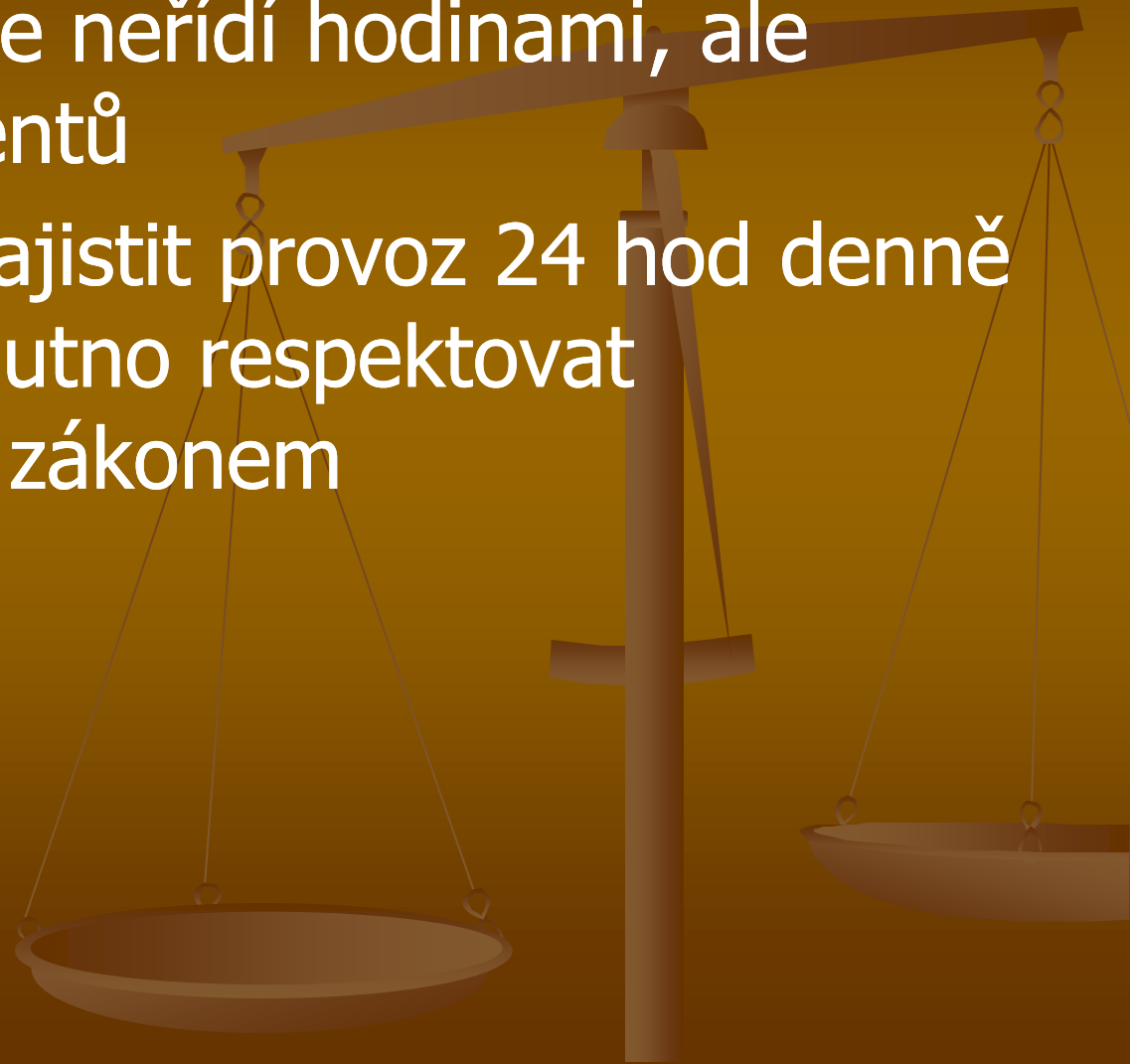
- přesčas: 25%plat/25% mzda - příplatek nebo náhradní volno
- svátky: plat – plat se nekrátí v případě volna ve svátek, pokud pracuje náhradní volno, mzda – pokud pracuje zaplacené náhradní volno
- v noci : 20%plat/10% mzda příplatek
- sobota a neděle : 25%plat/ 10%mzda příplatek
- Průměrný výdělek – počítá se z hrubé mzdy za rozhodné období (většinou čtvrtletí), započítává se i poměrná část odměny atd.

Odpoř�vednost za Őkodu

- obecně stejná jako u OZ, povinnost chovat se tak aby nedocházelo ke Őkodám
- Odpoř�vednost zaměŐtnance způsobenou zaměŐstnavateli
 - odpoř�vednost za zavinění, úhrada Őkody maximálně do výře 4,5 násobku průměrného měsíčního platu
 - zvláštní odpoř�vednost za schodek na svěřených hodnotách, u nezletilých musí být písemně, zaměŐstnanec odpovídá v plné výři
- Odpoř�vednost zaměŐstnavatele
 - objektivní tj. nezávisle za zavinění, hradí v plné výři,
 - zvláštní odpoř�vednost za pracovní úraz, nemoc z povolání, za Őkodu na odložených věcech (do 10.000,- Kč)

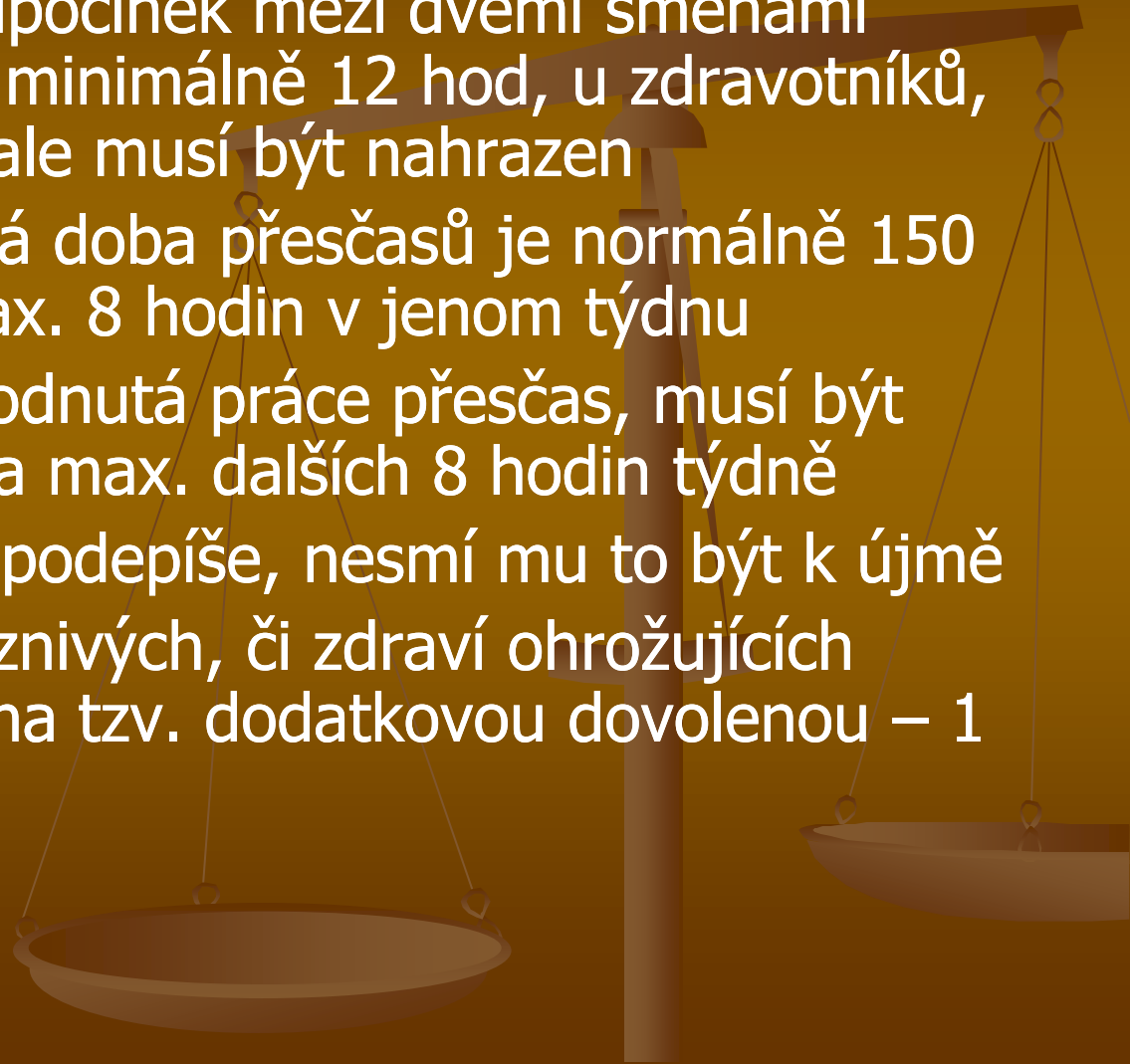
Specifika práce ve zdravotnictví

- Pracovní doba se neřídí hodinami, ale potřebami pacientů
- Často nutnost zajistit provoz 24 hod denně 7 dní v týdnu, nutno respektovat mantinely dané zákonem

Odlišnosti

- Běžný nepřetržitý odpočinek mezi dvěma směny musí být v rámci 24 minimálně 12 hod, u zdravotníků, lze zkrátit na 8hod, ale musí být nahrazen
- Maximální dohodnutá doba přesčasů je normálně 150 hod ročně z toho max. 8 hodin v jenom týdnu
- Zdravotníci tzv. dohodnutá práce přesčas, musí být sjednána písemně na max. dalších 8 hodin týdně
- Pokud zdravotník nepodepíše, nesmí mu to být k újmě
- Pokud práce v nepříznivých, či zdraví ohrožujících podmínkách, nárok na tzv. dodatkovou dovolenou – 1 týden ročně navíc

Děkuji za pozornost

